

ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΔΩΡΙΔΑΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΥΠΑΛΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ
Πρατίνου & Δούριδος 8 - 11634 Αθήνα
Αρ. Φύλλου 161 Νοε.-Δεκ. 2022

2023

Καλή Χρονιά

Η γέφυρα του Μόρνου ερείπιο και επικίνδυνη!

Σελ. 4-5

ΑΡΘΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τριζόνια & Γλυφάδα
άγνωστες πτυχές
της ιστορίας τους

Σελ. 14-17

Έτοιμη σε λίγους μήνες
η Ι. Μονή Βαρνάκοβας

Σελ. 19

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ ΔΩΡΙΔΑΣ

Σαμπούκος
“Το σεντούκι της
ιατρικής του λαού”

Σελ. 18

Θεόδωρος & Αικατερίνη Παπαχαραλάμπους

Ο Θεόδωρος και η Αικατερίνη Παπαχαραλάμπους είχαν ως ανώτερο ιδανικό την παιδεία. Εκείνη την παιδεία που διαμορφώνει ανθρώπους ελεύθερους με ανήσυχο πνεύμα, δημιουργικό χαρακτήρα, κοινωνικές αξίες, εθνική συνείδηση, ορθόδοξη πίστη!

Στο πλαίσιο αυτό δραστηριοποιήθηκαν στον χώρο της ιδιωτικής εκπαίδευσης, ιδρύοντας, το 1969, ιδιωτικό Σχολείο στο Περιστέρι με αρχική επωνυμία «Γυμνάσιο Θ. Παπαχαραλάμπους».

Για περισσότερα από 50 χρόνια υπηρέτησαν με πάθος τον θεσμό της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, προσφέροντας το ανώτατο αγαθό της παιδείας σε χιλιάδες παιδιά και νέους της ευρύτερης περιοχής των Αθηνών, καθώς φοίτησαν σε αυτό μαθητές και μαθήτριες και πέρα από τα όρια της πόλης του Περιστερίου.

Ο Θεόδωρος Παπαχαραλάμπους, φιλόλογος και νομικός, διετέλεσε πρόεδρος της Πανεληνίας Ομοσπονδίας Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων (Π. Ο. Ι. Ε. Ι. Ε.) για 20 συναπτά χρόνια (1978-1998), επανεκλεγόμενος ανά 2ετία, διασφαλίζοντας έτσι, με τη συνδρομή των συνεργατών του, την ύπαρξη και συνέχιση της λειτουργίας του πανάρχαιου θεσμού της ιδιωτικής παιδείας, που είναι πάντα συνυφασμένος με τη Δημοκρατία, από την εποχή του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, που θεωρούνται οι πρώτοι σχολάρχες στον κόσμο.

Σημειωτέον δε, ότι επί της προεδρίας του εντάχθηκαν τα ιδιωτικά σχολεία της Ελλάδος στην ΕΥΡΩ-ΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ (FEDE, Παρισι 1987).

Η Αικατερίνη Παπαχαραλάμπους, αριστούχος φιλόλογος και πτυχιούχος Αγγλικών και Γαλλικών, διετέλεσε βοηθός Πανεπιστημίου Αθηνών στη Φιλοσοφική Σχολή τη δεκαετία του 1970, μέχρι που παραιτήθηκε για να αφιερώσει τη ζωή και την καριέρα της στην Ιδιωτική Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Ο Θεόδωρος και η Καίτη Παπαχαραλάμπους υπήρξαν άνθρωποι μορφωμένοι, αυτοδημιούργητοι, απλοί και συνετοί.

Στην πορεία τους δεν άφησαν κανένα παιδί να μείνει πίσω, καμία οικογένεια αβοήθητη στην εκπαίδευση του παιδιού της. Πάντα με υπομονή, επιμονή και διδαχή, στέκονταν δίπλα στα παιδιά και τα προβλήματά τους. Γίνονταν οι «δεύτεροι γονείς» τους, οι μέντορές τους, οι στυλοβάτες τους. Πίστευαν ότι όλα τα παιδιά μπορούν να μάθουν, να βελτιωθούν και να εξελιχθούν στη ζωή τους, ανεξάρτητα από το γνωστικό επίπεδο που βρίσκονταν, όταν ξεκινούσε η φοίτησή τους στο Σχολείο τους.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι περισσότεροι μαθητές του Σχολείου, ακόμα και πολλά χρόνια μετά την αποφοίτησή τους, μνημόνευαν τον Θεόδωρο και την Καίτη στους οικείους τους και τους επισκέπτονταν συχνά για να τους εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους για όλα εκείνα που έλαβαν και έμαθαν κοντά τους!

Όπως στη ζωή έτσι και στον θάνατο έφυγαν μαζί από τροχαίο δυστύχημα στις 24 Οκτωβρίου 2022. Στο τελευταίο τους ταξίδι θα τους συντροφεύουν οι στίχοι του ποιητή:

Λιτά χτίστε τα, απλόχωρα, μεγάλα, γερά θεμελιωμένα, από της χώρας, ακάθαρτης, πολύβοης, αρρωστιάρας, μακριά. Μακριά τ' ανήλιαγα σοκάκια, τα σκολειά χτίστε.

Και τα πορτοπαράθυρα των τοίχων περίσσια ανοίχτε, να 'ρχεται ο κυρ

'Ηλιος, διαφεντευτής, να χύνεται, να φεύγει, ονειρεμένο πίσω του αργοσέρνοντας το φεγγάρι. Γιομίζοντας τα να τα ζωντανεύουν μαιστράλια και βοριάδες και μελέμια με τους κελαηδισμούς και με τους μύσκους, κι ο δάσκαλος, ποιητής και τα βιβλία να είναι σαν τα κρίνα...

Ευθύμιος Παπαχαραλάμπους

Αθηνά Μίχου-Henderson

Η Αθηνά Μίχου-Henderson γεννήθηκε στο Ντιτρόιτ το 1929 και απεβίωσε στις 23 Δεκ. 2022. Μαζί της ήμασταν εγώ, η κόρη της Μαρία Ψυχογιός, και ο σύζυγός της Αθηνάς Jim Henderson. Δεν ήταν μόνη της κι αυτό μας ανακουφίζει. Τα άλλα της παιδιά ο Ντινός και η Σωτηρία και οι εγγονές της Ανα-

στασία και Αλεξία ήρθαν αμέσως μόλις έμαθαν το δυσάρεστο αυτό νέο. Ήταν έτοιμη να φύγει. Θα γινόταν 94 ετών στις 30 Ιανουαρίου και ποτέ δεν περίμενε ότι θα ζήσει τόσο πολύ. Λάτρευε τα δι-σέγγονά της, τον 3 ετών Νικόλα και τον 1 έτος Αρθούρο, και τα δύο παιδιά της εγγονής της Αλεξίας. Αισθανόταν πολύ ευτυχισμένη που έζησε και

τα είδε και τα αγαπούσε πολύ. Δεν ήθελε να ανησυχούν οι άλλοι για εκείνη. Ήταν ένα πολύ θετικός άνθρωπος και έλεγε σε όλους πως ήταν καλά, ακόμα κι όταν προς το τέλος δεν ήταν. Είχε καρκίνο στους πνεύμονες τα τελευταία 5 χρόνια και έκανε χημειοθεραπείες, αλλά ο καρκίνος έκανε μετάσταση στο κεφάλι της το Μάιο και τον Οκτώβριο αποφάσισε να σταματήσει τη θεραπεία. Αγαπούσε όλους τους συγγενείς της στην Ελλάδα και πάντα ήθελε να περνάει χρόνο στην πατρίδα της. Ήταν μία πολύ δυνατή γυναίκα. Πολύ γενναία. Πάντα ήθελε να προσφέρει στους άλλους. Η Αθηνά δεν ήθελε κηδεία αλλά ο σύζυγός της ήθελε μία τελετή επιμνημόσυνη, η οποία θα γίνει 28 Ιανουαρίου στην Μινεάπολη στο παρεκκλήσι. Αγαπούσε πολύ την Ελλάδα και κυρίως το Ευάλιο. Ήταν κόρη του Βασίλη Μίχου και της Σωτηρίας Παπαϊωάννου από Ποτιδάμεια και αδερφή του αείμνηστου Χρήστου Μίχου. Θεία της Έφης Μίχου Γεν. Γραμματέα της Ένωσης Ευπαλιωτών. Η Αθηνά κατά την περίοδο του πολέμου στη δεκαετία του '40 έζησε για πολλά χρόνια στο Ευάλιο.

Μαρία Ψυχογιός

Παναγιώτης Γράφας

Έφυγε ξαφνικά στις 21 Οκτωβρίου 2022 σε ηλικία 71 ετών ο Παναγιώτης Γράφας. Τον πρόδωσε η καρδιά του... Το χαμογελαστό παιδί του Ευπαλίου, που όλοι αγαπούσαν και όλους τους αγαπούσε. Λάτρης της γενέτειράς του -του Ευπαλίου- όπου και εγκαταστάθηκε

μετά την συνταξιοδότησή του από το Υπουργείο Οικονομικών που διακόνησε με αξιοπρέπεια, εργατικότητα και εντιμότητα ως εφοριακός υπάλληλος. Είχε αποκτήσει και δύο αξιόλογα παιδιά. Την Τζινακί και τον Δημήτρη που ζει στην Αγγλία, που θα τους λείπει, όπως και στον αγαπημένο του αδερφό Γιάννη που ζει στη Κέρκυρα. Παναγιώτη θα λείπει ο... ίσκιος σου στο αγαπημένο σου Μαρκάτο και το χαμόγελο με την καλή σου κουβέντα στους συγχωριανούς σου και όχι μόνο. Καλό σου ταξίδι αγαπημένε μας φίλε Ευπαλιώτη.

Π.Ν.Α

Τρύπας Θεόδωρος

Στις 15 Οκτωβρίου 2022 πέθανε σε ηλικία 83 ετών ο Θεόδωρος Αθ. Τρύπας. Ο Θεόδωρος ήταν από τους πολύ καλούς γαμπρούς του Ευπαλίου. Γυναίκα του ήταν η Χρυσούλα Κων. Πριοβόλου. Υπηρέτησε στην Πυροσβεστική Υπηρεσία. Κατά την διάρκεια της υπηρεσίας του αλλά κυρίως μετά τη σύνταξή του είχε εγκατασταθεί στο Ευάλιο. Ήταν

καλός οικογενειάρχης, καλός γείτονας, καλός Χριστιανός. Αγάπησε το Ευάλιο και ενδιαφερόταν για τα προβλήματα του χωριού. Ήταν καλός άνθρωπος. Ευχάριστος στις παρέες του. Υποστήριζε τη γνώμη του, αλλά δεχόταν και τον αντίλογο, ήταν καλός και συνεργάσιμος σε όλες τις συζητήσεις, σεβόταν τον συνομιλητή του. Είχε μόνο φίλους. Με τη γυναίκα του μεγάλωσαν τα δύο τους παιδιά. Την Ευφροσύνη και το Θανάση. Τα αποκατέστησαν κοινωνικά και επαγγελματικά. Καμάρωναν τις οικογένειες των παιδιών τους. Ζούσε στην θαλπωρή και την αγάπη των εγγονιών του. Θα λείπει από τα παιδιά του, τους φίλους και τους χωριανούς του. Θεόδωρε θα σε θυμόμαστε πάντοτε όλοι μας. Καλό ταξίδι.

Ν. Ζέρβας

ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Πρατίνου και Δουρίδου 8 – Αθήνα 11634
www.toefpalio.gr - email: zerv33@yahoo.gr

- ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Ένωση Ευπαλιωτών Δωρίδας
- ΕΚΔΟΤΗΣ Περικλής Ν. Λουκόπουλος
- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: 6972-318317
perilouko@yahoo.gr
- ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΨΑΗΣ: Λένα Δ. Αναγνωστοπούλου
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γιώργος Π. Ανδρέοπουλος
- ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Έφης Χρ. Μίχου
- SITE: Κώστας Ν. Ζέρβας
- ΝΕΑ ΔΡΟΣΑΤΟΥ: Μπάμπης Χρ. Αλεξανδρής
- ΑΘΛΗΤΙΚΑ: Τάσος Ν. Τσόλκας
- ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Σπύρος Γ. Πριόβολος
- ART DIRECTOR: Νίκος Ζερβας
- ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Φώτης Κονιστής
- ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ελίνα Α. Τσιρόγκα
- WHO IS WHO - www.wiw.gr
- Φραντζή 7 - 11743 Αθήνα

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ και ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

ΧΑΣΚΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΥΠΑΛΙΟ ΔΩΡΙΔΟΣ
ΤΗΛ. 26340 52.344
6944 594.291

Κώστας Κάρμας

Ο Κώστας Κάρμας γεννήθηκε στη Σεργούλα Δωρίδας (με καταγωγή από το Δωρικό/Σεβεδικό Δωρίδας) στις 5 Σεπτεμβρίου 1936 και πέθανε στις 6 Δεκεμβρίου 2022. Ολοκλήρωσε τις βασικές σπουδές του στην Ανωτάτη Εμπορική. Εργάστηκε αρχικά στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, καθώς και στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) ως ερευνητής. Συνέχισε τις μεταπτυχιακές σπουδές του σε Πανεπιστήμια της Αγγλίας και της Αμερικής, όπου και έλαβε Διδακτορικό δίπλωμα (M.Phil., Economics). Εργάστηκε στις ΗΠΑ για μια πενταετία, ως διδάσκων στο Οικονομικό Τμήμα του OhioStateUniversity και ως ερευνητής στο Center for Human Resources Research του ίδιου Πανεπιστημίου. Επέστρεψε στην Ελλάδα και εργάστηκε ως Επιστημονικός Ερευνητής του ΚΕΠΕ. Δίδαξε επίσης σε διάφορα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού. Το 2000 ήταν υποψήφιος Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στον Νομό Φωκίδας. Διετέλεσε Συντονιστής της Επιστημονικής Επιτροπής του ΙΣΤΑΜΕ (Επιτροπή Οικονομίας), Πρόεδρος του Συλλόγου Επιστημονικού Προσωπικού ΚΕΠΕ και αιρετός εκπρόσωπος προσωπικού ΚΕΠΕ στο Δ.Σ. Το έτος 2006 ήταν υποψήφιος Δήμαρχος στον Δήμο Ευπαλίου. Συμμετείχε σε όλες τις δράσεις του ΠΑΣΟΚ στη Φωκίδα και στήριξε επιστημονικά την επεξεργασία των θέσεων του για την οικονομική ανάπτυξη του Νομού μας.

Αναφορά στον ωραίο ουτοπιστή Κώστα Κάρμα Αντιπαρέρχομαι την στενωπό της πολιτικής και κοινωνικής ορολογίας, παρακάμπτοντας συνάμα την χρηστική ιδιότητα πολυκαιρισμένων εννοιών. Εννοώ λέξεις-κλισέ από τον συνήθη γλωσσικό φορμαλισμό και την «δικτατορία των εννοιών» - σοσιαλιστής, κομμουνιστής, φιλελεύθερος, σύντροφος, μακαριστός κ.ο.κ.- προκειμένου να αναφερθώ στον απόπλου του εξαδέλφου Κώστα Κάρμα με όσο γίνεται ταιριαστό στην αισθητική και ηθική οντότητα του τρόπο.

Ο Κώστας, λοιπόν, ήταν ένας μιας άλλης, μιας ρομαντικής εποχής, αρχοντάνθρωπος, ανοιχτός στην κοινωνία, ηθικά ακέραιος, με άριστη επιστημονική συγκρότηση και οξυτάτη πολιτική συνείδηση, «άνικανος», πάντως, να κάνει το κακό.

Ήταν ένας ωραίος ουτοπιστής.

Είχε το αυτοδύναμο ενός οραματιστή που για να τον παρακολουθήσεις, όταν μιλούσε – ο λόγος του ήταν ένα όντως «ανθούν πέλαγος»- έπρεπε να ανεβείς μερικά σκαλοπάτια πάνω από τη συμβατική σκέψη του μέτριου ανθρώπου, απόπειρα που συχνά σε εκνεύριζε, σίγουρα όμως σε αποζημίωνε. Μιλούσε μαγευτικά για τριφύλλι χωρίς ποτέ να έχει πιάσει στα χέρια του κοσιά, γιατί απλά η αγροτιά ενοικούσε στην ύπαρξή του. Μιλούσε με πάθος για εργατιά, χωρίς να έχει ποτέ μείνει άνεργος στη ζωή

του, γιατί πολύ απλά ο ίδιος βίωσε την ανάγκη του πατέρα του σε χαλεπούς καιρούς να γίνει ένας Gastarbeiter της Αμερικής.

Μιλούσε αρνητικά για θρησκεία, χωρίς ποτέ του να έχει ανοίξει Αγία Γραφή, επειδή διέθετε ένθετη αγαθότητα μικρού παιδιού, ασύγκριτα μεγαλύτερη από εκείνη ορισμένων προσευχομένων.

Σαν από πίδακα έβγαζε συχνά ένα γενναιοδωρο χαμόγελο, καλό αγωγό προσήνειας. Τίποτα το θνησιμαίο δεν εύρισκες επάνω του. Ακόμα κι όταν αναφλεγόταν από ανθρώπινη αγανάκτηση, δεν εξέλειπε το αειθαλές από το πρόσωπό του. Απεναντίας μάλιστα απέβαινε λίαν ευεργετικό, αφού προλάμβανε την οποιά γλωσσική παραφορά την ώρα της συνομιλίας.

Ο Κώστας έβλεπε τον κόσμο με το δικό του αποκλειστικό τρόπο: οι διεκδικούντες θέση εργασίας, αντί να αυξάνουν «το προλεταριάτο» της πόλης, να φτιάξουν κοπάδι στην ύπαιθρο, δρόμοι να μείνουν χωρίς άσφαδο, οι κληρικοί να μη φορούν ράσα και να μην έχουν γενειάδα.

Αμελητέα δείγματα είναι ετούτα, θα πείτε. Όμως δείχνουν ότι η αισθητική και η παιδεία του, μα και η εσωτερική του παρόρμηση, δεν συγχρονίζονταν με ψηφοθηρίες, κομματικές ιντριγκες και ιδεολογική ξερσίλα.

Οι μετριότητες αδυνατούν να κατανοήσουν ότι πίσω από τον ιδιότυπο και θραυσματικό τρόπο σκέψης κρύβεται μια υγιής μετατόπιση της αλήθειας, μια άλφα-βήτα της φαντασίας, μια, εν τέλει, ου-τοπία, χωρίς την οποία η ιστορία και ο πολιτισμός μένουν στην κατάψυξη.

Ήσουν ωραίος σαν ουτοπιστής, Κώστα. Καλοτάξειδος. **Ι.Ε Θεοδωρόπουλος, πρώην καθηγητής Φιλοσοφίας των επιστημών της εκπαίδευσης, κάτοικος Παραλίας Σεργούλας**

Κατσαντώνη Παγώνα

Απεβίωσε στις 24 Δεκεμβρίου 2022 η Παγώνα Κατσαντώνη σε ηλικία 92 ετών. Τον τελευταίο καιρό αντιμετώπιζε και προβλήματα υγείας. Όμως αντίθετα τη ζωή της την αντιμετώπιζε με θάρρος και αισιοδοξία. Ασχολήθηκε με οικιακά και αγροτικές δουλειές. Μεγάλωσε μόνη της το μοναχογιό της Νίκο και ευτύχησε να δει και εγγόνια. Ο γιος

της γνωστός ένθερμος υποστηρικτής του ΠΑΣΟΚ και του Ανδρέα Παπανδρέου από τα νεανικά του χρόνια, γι' αυτό και οι συγχωριανοί του απέδωσαν το προσωνύμιο "Πράσινος". Χαρακτηριστικό της αγάπης σ' αυτή και το ΠΑΣΟΚ, ο γιος της σκέπασε το φέρετρό της στην εξόδιο ακολουθία της από τον Άγιο Γεώργιο Ευπαλίου στην τελευταία της κατοικία στον Αί-Λια, με τη σημαία του ΠΑΣΟΚ! Ήταν μια φιλήσυχη και αγαπητή στους συγχωριανούς της γυναίκα.

Καλό ταξίδι αγαπητή μας Παγώνα.

Κανέλλα Αλ. Ζέρβα

Πέθανε σε ηλικία 91 ετών στις 22 Νοεμβρίου 2022 η Κανέλλα σύζ. Αλέξ. Ζέρβα. Η Κανέλλα ήταν το γένος Ιωάννη Κριτσώτη καταγόμενης από τη Φιλοθέη (Γκουμαίους). Στην Αυστραλία που μετανάστευσε τη δεκαετία του 1950 παντρεύτηκε τον Αλέκο Ζέρβα. Με τον σύζυγό της δούλεψαν σκληρά να μεγαλώσουν τα τρία αγόρια τους. Τη δεκαετία του 1970 επέστρεψαν στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκαν στο Ευάλιο. Αποκατέστησαν τα παιδιά τους κοινωνικά και επαγγελματικά και καμάρωσαν νύφες και εγγόνια. Η Κανέλλα ήταν καλή σύζυγος, καλή μητέρα και πολύ καλή γιαγιά. Αγαπούσε παθολογικά τα παιδιά της και τα εγγόνια της. Αγαπούσε τους συγγενείς, τους φίλους και συγχωριανούς της. Για όλους είχε ένα καλό λόγο. Δεν θα υπάρξει άνθρωπος, να έχει παράπονο από την Κανέλλα, και δεν υπήρξε άνθρωπος που να μη λυπήθηκε για το θάνατό της. Θα τη θυμόμαστε όλοι τα παιδιά της, τα εγγόνια, συγγενείς και φίλοι. Καλό σου ταξίδι, αγαπημένη και σεβάσμια αρχόντισσα του χωριού μας. Ν. Ζέρβας

Ευθυμία Ζέρβα

Έφυγε από την ζωή και ταξίδεψε για την γειτονιά των αγγέλων το βράδυ της 15ης Οκτωβρίου 2022 η Ευθυμία Ζέρβα - Μαρτσώτα στην Ραφήνα σε ηλικία 81 χρόνων. Υπηρέτησε και ευδοκίμησε στο δικαστικό σώμα ως Ειρηνοδίκης. Η Ευθυμία ήταν γόνος αγωνιστών του 1821 και με περηφάνια αναφερόταν στο βιβλίο που έγραψε ο δάσκαλος πατέρας της Δημήτριος Ι. Ζέρβας με τίτλο "Οι αγωνιστές του 21 από την Καρυσία Ευπαλίου Δωρίδας". Είχε τρεις κόρες και τέσσερα εγγόνια. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στο κοιμητήριο Ζωγράφου, όπως και η ταφή της στον οικογενειακό τάφο.

**Δωρικά Κρέατα
Παραχωρήσιμης μας**

ΚΡΕΟΠΛΩΕΙΟ ΣΕΡΠΕΝΤΕΛΛΟΣ
Ευάλιο Δωρίδος
Τηλ. 26340 52000 Κιν. 6946636590

ΔΩΡΙΚΟΝ
ΚΑΦΕ - ΠΟΤΟ - ΦΑΓΗΤΟ
ΕΥΠΑΛΙΟ
ΤΗΛ. 2634051500

NT TSIVELEKAS
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΜΠΟΡΙΟ
ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
www.tsivelekas.gr • info@tsivelekas.gr
ΕΥΠΑΛΙΟ ΦΩΚΙΔΑΣ -2634051015
ΚΑΣΤΡΑΚΙ ΦΩΚΙΔΑΣ -2634051320

Η γέφυρα του Μόρνου ερείπειο και επικίνδυνη!

Η πεντακάμηρη γέφυρα Μόρνου αποτελεί ένα στολίδι της μηχανικής, ωστόσο η εγκατάλειψη και η αδιαφορία των αρμοδίων στα 83 χρόνια της ζωής της, σε συνδυασμό με τα Ρίχτερ έχουν καταπονήσει το έργο.

Η ανησυχία για πιθανή σεισμική δραστηριότητα έχει φέρει εκ νέου στην επικαιρότητα το θέμα της γέφυρας Μόρνου, καθώς μάλλον τα μέσα ενημέρωσης είναι τα μοναδικά που δεν την ξεχνούν, δεδομένου ότι οι περιφέρειες Στερεάς και Δυτικής Ελλάδας στις οποίες ανήκει, ουδόλως ενδιαφέρονται!

Η εφημερίδα μας "ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ" δύο φορές κατά το παρελθόν έχει ασχοληθεί με αυτό το σοβαρό θέμα όπως παρουσιάζουμε σε σχετικές φωτογραφίες. Μία το 2012 πριν 10 χρόνια και μία το 2018 πριν τέσσερα χρόνια αλλά δυστυχώς ακόμα δεν έχει γίνουν τίποτα.

χάλυβα), αποτίμηση του είδους και των διαστάσεων της θεμελίωσης και δειγματοληπτικές γεωτρήσεις για τη διερεύνηση του υπεδάφους θεμελίωσης.

Έχει ολοκληρωθεί ήδη η μελέτη ως προς το σκέλος της αποτύπωσης υφιστάμενης κατάστασης και θα έπρεπε να ανατεθεί το δεύτερο σκέλος που αφορά τα δομικά και κατασκευαστικά στοιχεία του έργου για την αποκατάσταση των ζημιών.

Δυστυχώς όμως, παρότι πέρασαν τέσσερα και πλέον χρόνια από τότε που έγινε η αυτοψία και το πρώτο μέρος της μελέτης, δεν είχαμε καμιά πρόοδο!

Αξίζει να σημειώσουμε ότι στην προηγούμενη αυτοδιοικητική περίοδο είχε συμφωνηθεί από κοινού με τις περιφέρειες Στερεάς και Δυτικής Ελλάδας η ανάγκη αποκατάστασης της γέφυρας,

έχει ολοκληρώσει τη μελέτη, αλλά ούτε καν έχει αναθέσει τα στατικά και κατασκευαστικά μέρη του έργου. Έχει μείνει απλώς στις διαπιστώσεις και στην πρόταση άμεσων μέτρων για να μην επιβαρύνεται ο φορέας!

Άριστος γνώστης των προβλημάτων της γέφυρας ο αντιπεριφερειάρχης Υποδομών της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θανάσης Μαυρομάτης, εξηγεί ότι δεν έχουν τη μελέτη του έργου, ώστε να πάνε στο επόμενο βήμα.

Ξεκαθαρίζει ωστόσο, ότι η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δεν σκοπεύει να την εγκαταλείψει στην τύχη της και άμεσα έχει σχεδιάσει να εκτελέσει επισκευαστικές εργασίες στα βάθρα της γέφυρας! Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δεν θέλει να δει τη γέφυρα γκρεμισμένη, εξ ου και μετακινεί πόρους από αλλού να κάνει όσες επισκευαστικές εργασίες μπορεί. Κρίμα όμως, που δε μπορούμε να πούμε το ίδιο για την περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, η οποία από το 2011 που έγινε η αυτοψία δεν έχει καταφέρει να ολοκληρώσει μια μελέτη.

από το κράτος ως μέρος της δαπάνης για την κατασκευή της εθνικής οδού Πειραιώς – Μεσολογίου.

Η σημασία της για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής ήταν καταλυτική. Επίσης είχε και μεγάλη στρατιωτική σημασία. Οι εφοδιοπομπές για τον ελληνικό στρατό που πολεμούσε στα βουνά της Ηπείρου το 1940-1941 πέρασαν από αυτή τη γέφυρα. Το 1941 βομβαρδίστηκε από γερμανικά στούκας χωρίς όμως να υποστεί ζημιές. Το 1941 υπήρξε η σκέψη από τα συμμαχικά στρατεύματα να την ανατινάξουν για να εμποδίσουν την προέλαση των Γερμανών και των Ιταλών. Ευτυχώς όμως επικράτησε η άποψη να μην γκρεμιστεί, διότι ο Μόρνος στο σημείο αυτό δεν ήταν ικανός να εμποδίσει τα μηχανοκίνητα πολεμικά μέσα των Γερμανών. Σε ανάλογες περιπτώσεις στα γεφύρια στη «Ρέρεση» και στο «Στενό», πριν το Λιδορίκι, όπου ο Άγγλος αξιωματικός Τζέφ ανατίναξε τα πέτρινα γεφύρια, οι Γερμανοί βρήκαν τρόπους και πέρασαν σχετικά εύκολα το Μόρνο

Ιστορία της κατασκευής του έργου

Η ιστορία της γέφυρας του Μόρνου ξεκινά το καλοκαίρι του μακρινού 1936. Μέχρι τότε η διάβαση του ποταμού ήταν δύσκολη, καθώς οι τεράστιες ποσότητες νερού που κατέβαιναν από τους ορεινούς όγκους των Βαδρουσιών, της Γκιώνας και του Τρικόρφου, τον καθιστούσαν αδιανέμεστο για μεγάλα διαστήματα του χρόνου. Οι επιπτώσεις της κατασκευής της γέφυρας, στην οικονομική ζωή των πεδινών χωριών της Δωρίδας, ήταν καταλυτικές. Για την εποχή της μάλιστα, θεωρείτο πρωτοποριακή και καύχημα της ελληνικής μηχανικής επιστήμης. Διαθέτει πέντε τόξα, καθένα από τα οποία έχει άνοιγμα 45 μέτρων. Το ολικό μήκος της γέφυρας είναι 225 μέτρα και το πλάτος του καταστρώματός της είναι 6 μέτρα. Είναι κατασκευασμένη με σιδηροπαγές μπετόν αρμέ. Στοιχίσε 10 εκατομμύρια δραχμές, τα οποία καταβλήθηκαν

Στη Βουλή το θέμα της αποκατάστασης των σοβαρών ζημιών

Το χρονίζον σοβαρότατο θέμα της αποκατάστασης των ζημιών της γέφυρας του Μόρνου έφερε στη Βουλή ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Δημήτρης Κωνσταντόπουλος με ερώτησή του προς τον Υπουργό Εσωτερικών Μάκη Βορίδη.

Ολόκληρη η ερώτηση

Η Γέφυρα του Μόρνου δόθηκε στην κυκλοφορία το 1936 και κατασκευάστηκε με τις προδιαγραφές της εποχής εκείνης. Ενώνει την Αιτωλοακαρνανία και τη Φωκίδα, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Εξυπηρετεί καθημερινά τους κατοίκους των όμορων Δήμων Ναυπακτίας και Δωρίδας στις καθημερινές τους μετακινήσεις, αλλά και εκατοντάδες επισκέπτες της ορεινής Ναυπακτίας και Δωρίδας.

Η γέφυρα του Μόρνου αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης και επικοινωνίας της τοπικής κοινωνίας και της ευρύτερης περιοχής. Ωστόσο, η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα, δημιουργεί συνθήκες ακραίας επικινδυνότητας. Και τούτο διότι, κατά τη διάρκεια των σχεδόν 90 χρόνων λειτουργίας της, δεν έχει γίνει συντήρησή της.

Η γέφυρα έχει υποστεί κατά την πάροδο των ετών μεγάλη καταπόνηση από την πολυετή καθημερινή της χρήση και τη σεισμική δραστηριότητα της περιοχής, ενώ ταυτόχρονα έχει επιβαρυνθεί περαιτέρω από τον τεράστιο όγκο υδάτων που έχει δεχθεί η κοίτη του ποταμού εξαιτίας των σοβαρών καιρικών φαινομένων που

Η παλιά Γέφυρα Μόρνου, ένα εξαιρετικό έργο μηχανικής, κατασκευής μεταξύ του 1933-1936, βρίσκεται πάνω από το ποταμό Μόρνο. Η γέφυρα έχει συνολικό μήκος 225 μ. και αποτελείται από πέντε (5) ίσα αμφιέρι στα τοξωτά ανοίγματα μήκους περίπου 45 μ έκαστο. Ενώνει την Φωκίδα με την Αιτωλοακαρνανία, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Πρόκειται για μια πάρα πολύ σημαντική γέφυρα, που χρήζει άμεσης αποκατάστασης!

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, το 2017 ενέταξε τη μελέτη σε χρηματοδοτικό εργαλείο της Περιφέρειας. Πραγματοποιήθηκαν ήδη γεωμετρική και στατική αποτύπωση των δομικών μελών του φορέα, ερευνητικές εργασίες και εργαστηριακοί έλεγχοι προσδιορισμού της κατάστασης των υλικών κατασκευής του τεχνικού (σκυρόδεμα,

Συμφωνήθηκε λοιπόν, να ωριμάσει το έργο η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας εκπονώντας τη μελέτη και να το εκτελέσει η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, εντάσσοντάς το στο πρόγραμμά της!

Σήμερα, τόσο καιρό μετά η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, όχι μόνο δεν

πλήττουν την ευρύτερη περιοχή. Η ανάγκη για επισκευή, υποστήριξη και αποκατάσταση των ζημιών της Γέφυρας του Μόρνου είναι γνωστή εδώ και χρόνια στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο Υπουργείο Εσωτερικών, στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Στην πράξη ωστόσο, κανένα έργο δεν έχει ολοκληρωθεί. Η μοναδική παρέμβαση προς βελτίωση της κατάστασής

μεσολαβήσει. Η κατάσταση της γέφυρας είναι πλέον οριακή και κάθε αναβολή έργων συντήρησής της μπορεί να αποβεί μοιραία. Ο οπλισμός της έχει οξειδωθεί και οι αποκολλήσεις κομματιών τσιμέντου από τα τόξα και τις κάθετες κολώνες θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των διερχόμενων οχημάτων και πεζών. Ήδη η Αιτωλοακαρνανία υφίσταται

Δημήτρης Κωνσταντόπουλος προς το Υπουργείο Εσωτερικών αναφορικά με την αποκατάσταση των ζημιών στη Γέφυρα του Μόρνου. Ο Δ. Κωνσταντόπουλος στην τοποθέτησή του ανέφερε την κομβική σημασία της Γέφυρας του Μόρνου, που δόθηκε σε κυκλοφορία το 1936, για τη σύνδεση της Αιτωλοακαρνανίας και της Φωκίδας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Μίλησε για την καθοριστική συμβολή της στην ανάπτυξη της περιοχής, καθώς για πάνω από 90 χρόνια εξυπηρετεί τις καθημερινές μετακινήσεις των κατοίκων των εν λόγω περιοχών, τις επιχειρήσεις αλλά και τους επισκέπτες σε αυτές.

Υπογράμμισε, ωστόσο, τη μεγάλη καταπόνηση που έχει υποστεί η Γέφυρα μέσα σ' αυτά τα χρόνια λόγω της αυξημένης χρήσης, της σεισμικής δραστηριότητας της περιοχής, αλλά και της επιβάρυνσής της από τεράστιο όγκο υδάτων που έχει δεχθεί η κοίτη του ποταμού εξαιτίας των σοβαρών καιρικών φαινομένων που πλήττουν

την ευρύτερη περιοχή. Επεσήμανε, δε, ότι η Γέφυρα του Μόρνου αποτελεί ταυτόχρονα και ένα σύγχρονο μνημείο πολιτισμού, το οποίο πρέπει να διατηρηθεί χωρίς περαιτέρω αναβολές.

Ενώ, όπως είπε ο Δ. Κωνσταντόπουλος, είναι εδώ και χρόνια γνωστό το πρόβλημα στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο Υπουργείο Εσωτερικών, στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στην πραγματικότητα το έργο είναι στον αέρα. Και τούτο διότι παρά το γεγονός ότι έχει εκπονηθεί από το 2011 τεχνική έκθεση για λογαριασμό της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που υπογράμιζε την επιβάρυνση της Γέφυρας, έγινε σχετική σύσκεψη το 2018, όταν ανέδειξε και πάλι το θέμα μέσα από τον

κοινοβουλευτικό έλεγχο και η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ανακοίνωσε ότι ξεκινούν μελέτες, τελικά δεν υπήρξε κανένα αποτέλεσμα.

Στο πλαίσιο αυτό, ρώτησε τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών Στ. Πέτσα εάν σκοπεύει το Υπουργείο να προβεί σε συγκεκριμένες εργασίες αποκατάστασης των ζημιών της Γέφυρας του Μόρνου και αν ναι με ποιο χρονοδιάγραμμα.

Ζήτησε επίσης να ενημερωθεί για τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί το Υπουργείο για την άμεση αντιμετώπιση των κινδύνων που προκαλεί η κακή κατάσταση της Γέφυρας για να μην θρηνήσουμε άλλα θύματα, αλλά και για να μην υποστούμε, όπως είπε, ανάλογες συνέπειες με εκείνες από την κατάρρευση της Γέφυρας του

Ευνοχωρίου.

Ο αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών Στ. Πέτσα ανέφερε αρχικά ότι η αποκατάσταση για τις ζημιές πρέπει να κινηθεί από τις Περιφέρειες Δυτικής και Στερεάς Ελλάδας, υπογραμμίζοντας ότι την υλοποίηση και την παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου έχουν οι αρμόδιοι ΟΤΑ.

Αναγνωρίζοντας, ωστόσο, το πρόβλημα που έχει εντοπιστεί στη Γέφυρα ο Στ. Πέτσα δεσμεύθηκε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών μέσα από συνεννόηση με το Υπουργείο Υποδομών και με τις δυο Περιφέρειες, θα αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να βρεθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι είτε μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης και τα προγράμματα για την οδική ασφάλεια, είτε από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης για να γίνει η αποκατάσταση.

της ήταν ο φωτισμός της, με κοινή απόφαση των Δημάρχων Δωρίδας και Ναυπακτίας το 2013. Έπειτα, το 2018, ενώ πραγματοποιήθηκε σύσκεψη εκ μέρους των παραγόντων των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας και ανακοινώθηκε από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ότι ξεκινά μελέτη αποκατάστασης της γέφυρας και ότι θα ακολουθήσουν οι σχετικές εργασίες, σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, καμία εξέλιξη δεν έχει

τις συνέπειες της κατάρρευσης της γέφυρας του Ευνοχωρίου, που έχει κόψει στα δύο την ευρύτερη περιοχή και έχει αλλάξει άρδην την καθημερινότητα των κατοίκων και αναμένει την ολοκλήρωση των έργων που έχει υποσχεθεί η Πολιτεία.

Με ορατό τον κίνδυνο να έχουμε αντίστοιχες τραγικές επιπτώσεις και στη Γέφυρα του Μόρνου, με αποκοπή της επικοινωνίας δύο Περιφερειών, είναι αναγκαίο να υλοποιηθούν επιτέλους έργα αποκατάστασης των ζημιών της Γέφυρας του Μόρνου, χωρίς άλλες καθυστερήσεις.

Κατόπιν αυτών, ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ:

1. Σκοπεύει το Υπουργείο να προβεί σε συγκεκριμένες εργασίες αποκατάστασης των ζημιών της Γέφυρας του Μόρνου και αν ναι με ποιο χρονοδιάγραμμα;

2. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο για την άμεση αντιμετώπιση των κινδύνων που προκαλεί η κακή κατάσταση της Γέφυρας, δεδομένου ότι κινδυνεύουμε καθημερινά να θρηνήσουμε θύματα ενώ οι γραφειοκρατικές διαδικασίες ενέχουν καθυστερήσεις;

Ο Ερωτών Βουλευτής
Δημήτρης Κωνσταντόπουλος

Δρομολογείται χρηματοδότηση αποκατάστασης

Το Υπουργείο Υποδομών σε συνεργασία με τις Περιφέρειες Στερεάς και Δυτικής Ελλάδας, θα αναλάβει πρωτοβουλίες προκειμένου να βρεθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι είτε μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης και τα προγράμματα για την οδική ασφάλεια, είτε από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης για να προχωρήσει η αποκατάσταση των ζημιών στη Γέφυρα Μόρνου.

Αυτό δήλωσε στη Βουλή ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών Στέλιος Πέτσα απαντώντας στην Επίκαιρη Ερώτηση που κατέθεσε ο βουλευτής

**ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΤΣΙΡΗΣ
& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

ΠΑΤΡΑ - ΓΟΥΝΑΡΗ 33
ΕΥΠΑΛΙΟ ΔΩΡΙΔΟΣ

☎ 2610 223 616
26340 51 278

📱 6972 806 175

✉ gtsiris@hotmail.com

ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ | 9:00 - 14:00
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

& ΚΑΤΟΠΙΝ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Η πίτα της Ένωσης Κυριακή 5 Μαρτίου

Η Ένωση Ευπαλιωτών Δωρίδας θα κόψει την πίτα της την Κυριακή 5 Μαρτίου, στις 11:00, στο Μέγαρο Λέσχης Αξιωματικών στην πλατεία Ρηγίλλης. Θα παρουσιαστεί και το βιβλίο των μαθητών Λυκείου Ευπαλίου "Δωρίδα και 1821, Στα ίχνη των Ηρώων"

Με λαμπρότητα γιορτάστηκε η 28η Οκτωβρίου στο Ευπάλιο

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα γιορτάστηκε και φέτος η εθνική επέτειος της 28ης Οκτωβρίου στο Ευπάλιο, παρουσία εκπροσώπων των τοπικών αρχών, συλλόγων, μαθητών και πλήθους πολιτών.

Έγινε η δοξολογία στο Άγιο Γεώργιο, τον θαυμάσιο πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η καθηγήτρια-φιλόλογος του Λυκείου Ευπαλίου Σοφία Μάνιου και ακολούθησε κατάθεση στεφάνων στο μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη στην Πλατεία Ελευθερίου Βενιζέλου.

Στη συνέχεια έγινε η παραδοσιακή παρέλαση από τους μαθητές των σχολείων όλων των βαθμίδων, που καταχειροκροτήθηκαν από τους εκατοντάδες συμπολίτες μας από όλα τα χωριά της Δωριδας.

Η ιστορική-πανηγυρική ημέρα, βοήθους της καλοκαιρίας, έκλεισε με κεράσματα εδεσμάτων, καφέδες και συζητήσεις στην κατάμεστη κεντρική πλατεία Καρυάς του Ευπαλίου, μέσα σε μια εορταστική ατμόσφαιρα.

Πανηγυρικός 28ης Οκτωβρίου από την καθηγήτρια Σοφία Μάνιου Σεβαστοί πατέρες, Αξίοτιμα μέλη των πολιτικών αρχών και

της πνευματικής ηγεσίας του τόπου, Συνάδελφοι εκπαιδευτικοί, Κυρίες και κύριοι, Αγαπητοί μαθητές και μαθήτριες των σχολείων του Ευπαλίου,

Η 28η Οκτωβρίου για το λαό μας είναι μια ημέρα αφιερωμένη στη μνήμη. Στη συλλογική μνήμη του λαού μας, που διασφαλίζει την ύπαρξη και τη συνέχεια του ελληνισμού. Γιατί, όπως στα άτομα η μνήμη πλάθει και διατηρεί την προσωπικότητα, έτσι και για τους λαούς, η μνήμη του παρελθόντος πλάθει και διατηρεί τη συλλογική, την εθνική τους ύπαρξη.

Η 28η Οκτωβρίου, λοιπόν, μας καλεί να θυμηθούμε μία από τις πιο ηρωικές και παράλληλα δραματικές στιγμές της ιστορίας του λαού μας: Το έπος που γράφτηκε στα αλβανικά βουνά το χειμώνα του '40 και στα πικρά χρόνια της ναζιστικής κατοχής που ακολούθησαν. Να θυμηθούμε το θρυλικό ΟΧΙ που αντέταξε ο λαός μας στη φασιστική πρόκληση.

Να θυμηθούμε την ηθική μεγαλοσύνη των προγόνων μας και την πίστη τους στην ελεύθερη πατρίδα. Να θυμηθούμε πάνω απ' όλα τη θη-

ριωδία του φασισμού και να κατανοήσουμε εντέλει τη μέγιστη διαφορά ανάμεσα στον αγνό πατριωτισμό που ενέπνευσε τον ηρωικό αγώνα τον Ελλήνων και στον αρρωστημένο εθνικισμό των φασιστικών και ναζιστικών ορδών του Μουσολίνι και του Χίτλερ, που αιματοκύλισε τον πλανήτη. Εξήντα εκατομμύρια ψυχές κόστισε αυτός ο πόλεμος στην ανθρωπότητα. Δεν θέλω να σας κουράσω με ένα λεπτομερές χρονικό των γεγονότων. Αξίζει, όμως, να θυμηθούμε ότι αυτή η ιστορία δεν ξεκίνησε με τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ούτε με τον ελληνοϊταλικό στα βουνά της Αλβανίας. Ξεκίνησε από την παγκόσμια οικονομική κρίση της δεκαετίας του 1930, που τραυμάτισε οδυνηρά το κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι της Ευρώπης. Η λύση του κρατικού παρεμβατισμού στην οικονομία, ο συγκεντρωτισμός στη διοίκηση, ο αυταρχισμός και η εθνική απομόνωση σε συνδυασμό με την ανεργία, τη φτώχεια και την ανισότητα, έθρεψαν το θηρίο του ρατσιστικού ιμπεριαλιστικού εθνικισμού. Ο Χίτλερ το 1934, με δημοκρατικές διαδικασίες έγινε

φύρερ, οδηγός δηλαδή του τρίτου γερμανικού ράιχ. Στην Ιταλία την εξουσία είχε ο φασίστας Μουσολίνι, που είχε ήδη εκδηλώσει τις ιμπεριαλιστικές του βλέψεις στην Αφρική. Τον Αύγουστο του 1936 επικράτησε και στην Ελλάδα ο φασισμός του Ιωάννη Μεταξά. Την ίδια χρονιά, με συνθήκη συμμαχίας δημιουργήθηκε ο Άξονας Ρώμης - Βερολίνου. Δεν άργησε να εκδηλωθεί απροκάλυπτα ο επεκτατισμός του Χίτλερ και το θηρίο του φασισμού άρχισε να πλανιέται στην Ευρώπη.

Όταν έφτασε στα σύνορά μας με το ιταμό προκλητικό τελεσίγραφο των Ιταλών, αμέσως μετά τον τορπιλισμό της Έλλης στην Τήνο, άναψε στα ελληνικά στήθη τη φλόγα της αγνής φιλοπατρίας, που γεννιέται από τον ιερό δεσμό του ανθρώπου με τη Μάνα γη, με το χώμα που μας έθρεψε, με τη γλυκιά πατρίδα. Και οι Έλληνες φαντάροπολεμούσαν με λεβεντιά και ηρωισμό στα χιονισμένα αλβανικά βουνά, ενώ οι γυναίκες της Βορείου Ηπείρου φτυάρizαν το χιόνι και φορτώνονταν στις πλάτες τους προμήθειες για το στρατό. Στα

μετόπισθεν... άλλες γυναίκες έπλεκαν με ενθουσιασμό τη φανέλα του στρατιώτη ή φρόντιζαν τους τραυματίες. Όλοι πολέμησαν. Από το δικό τους χαρακώμα. Με περηφάνεια σάς λέω ότι έχω κι εγώ παππού που πολέμησε σ' εκείνα τα βουνά. Κι όταν παρασημοφορήθηκε για την ανδρεία του, ξέρετε τι τους είπε; «Εγώ δεν πολέμησα γι' αυτό το μπιχλιμπίδι, αλλά για την γλυκιά πατρίδα». Να, γιατί νίκησαν οι Έλληνες τους Ιταλούς. Γιατί δεν πολεμούσαν για τη φιλοδοξία και τα κούφια οράματα ενός ηγέτη. Δεν πολεμούσαν, για να στεφανώσουν με δάφνες το πρόσωπο του Ντούτσε και να αναστήσουν το βρικόλακα της Ιστορίας, τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Οι Έλληνες πολεμούσαν για τη γλυκιά πατρίδα. Αυτή είναι η διαφορά ανάμεσα στον πατριωτισμό και στον εθνικισμό. Και δεν πρέπει να την ξεχνάμε.

Τη νίκη μας στα αλβανικά βουνά ακολούθησε, ωστόσο, η επίθεση των ναζιστικών στρατευμάτων στα μακεδονικά σύνορα. Άνισος αγώνας. Μοιραίο ήταν να χαθεί. Τα γερμανικά στρατεύματα μπήκαν στην Αθήνα στις 27 Απριλίου του 1941. Και ακολούθησαν τα μαύρα χρόνια της ναζιστικής κατοχής. Να θυμηθούμε πως μόνον ο πρώτος σκληρός χειμώνας του 1941-42 είχε 300.000 θύματα από την πείνα και το κρύο. Να θυμηθούμε και τις συλλήψεις, τα γκέτο, τα τρένα για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στο Άουσβιτς και στο Νταχάου, τα φορτωμένα με Εβραίους που προορίζονταν για πειραματόζωα ή για απάνθρωπη καταναγκαστική εργασία και κατέληγαν στους θαλάμους αερίων... Να θυμηθούμε τις σφαγές στο Δίστομο και στα Καλάβρυτα. Να θυμηθούμε και τον ηρωικό αντιστασιακό αγώνα των Ελλήνων απέναντι στο τέρας του ναζισμού: Το Γλέζο και τον Σάντα που κατέβασαν τη ναζιστική σημαία από την Ακρόπολη. Να θυμηθούμε και το Γοργοπόταμο. Πράξεις αντίστασης που όμοιές της δεν έχουν γραφτεί στην παγκόσμια Ιστορία. Οι πρόγονοί μας αγωνίστηκαν με λεβεντιά και νίκησαν το θηρίο του φασι-

σμού που θέλησε να τους στερήσει τη γλυκιά πατρίδα-που δε σεβάστηκε ούτε την ελευθερία, ούτε την αγάπη και την ειρήνη που κήρυξε ο Χριστός, ούτε την αξιοπρέπεια του Ανθρώπου. Οι πρόγονοί μας νίκησαν το θηρίο, αλλά δεν το εξόντωσαν. Η βία, ο ρατσισμός, ο φασισμός δίνουν το παρόν στις στιγμές της καθημερινότητάς μας. Είναι δύσκολοι οι καιροί που ζούμε και το τέρας του νοσηρού εθνικισμού και του ναζισμού τρέφεται με νέο αίμα...

Προ ημερών ένας ναζιστικός χαιρετισμός σε αίθουσα ελληνικού δικαστηρίου-κόλαφος για τις δημοκρατικές συνειδήσεις, απασχόλησε την κοινή γνώμη. Προσωπικά, ένιωσα μεγάλο βάρος, γιατί έχω μέρος της ευθύνης... Όπως όλοι οι εκπαιδευτικοί. Όπως όλοι όσοι ανήκουμε στις ώριμες γενιές και ως γονείς πλάθουμε τη συνείδηση των παιδιών μας.

Κυρίες και Κύριοι, Σήμερα πρέπει να θυμηθούμε πως αυτή η συλλογική συνείδηση, η Ιστορία του λαού μας, μάς φορτίζει με μεγάλο βάρος. Είναι οι αξίες της Δημοκρατίας, της Ελευθερίας και του Ανθρωπισμού, που γεννήθηκαν και ανδρώθηκαν στην πατρίδα μας. Κι εμείς, θεματοφύλακες αυτής της κληρονομιάς, οφείλουμε να το σηκώσουμε.

Αγαπητά μου παιδιά, Εσείς πρέπει πάντα να θυμάστε πως η ελευθερία δεν είναι «πέσε πίτα να σε φάω, αλλά κάστρο που το παίρνεις με το σπαθί σου». Και πως είναι αγώνισμα αδιάκοπο. Δεν πρέπει ποτέ να επαναπαύεται καμιά γενιά, καθώς η ελευθερία μας συνεχώς απειλείται από θηρία που παίρνουν διάφορα πρόσωπα. Ο Αϊ-Γιώργης πάλεψε με το δράκο και τον εξόντωσε. Μια και βρισκόμαστε στο ναό του, ας έχουμε την ευλογία του, για να παλέψουμε με τους δικούς μας δράκους, ώστε να σώσουμε και την ελευθερία και την ανθρωπιά και την αξιοπρέπεια που μας κληροδότησε η γλυκιά μας πατρίδα και να μπορούμε περηφάνεια πάντα να ευχόμαστε να ζήσει το Έθνος μας... Σας ευχαριστώ

“Μουσική πανδαισία”

στη Δωρίδα από την Φιλαρμονική του Συλλόγου Σκριπερού Κέρκυρας

Με πρωτοβουλία του Δωριέα Ευπαλιώτη Κωνσταντίνου Ζαχ. Γιαννακούρη, κατοίκου Κέρκυρας και του Προέδρου της Κοινότητας Ευπαλίου Κωνσταντίνου Τσιούστα πραγματοποιήθηκε στο Ευάλιο, στο χώρο του Δημαρχείου, μια θαυμάσια μουσική εκδήλωση.

Οι πολυπληθείς Δωριείς που την παρακολούθησαν απόλαυσαν την Φιλαρμονική του Συλλόγου Σκριπερού Κέρκυρας σε σειρά μελωδιών κυρίως του μεγάλου συνθέτη Μάνου Χατζηδάκι και του Γιώργου Κατσαρού.

Αρκετά από τα τραγούδια ερμήνευσε η εξαιρετική υψίφωνος και τραγουδίστρια όπερας, Κερκυραία Λία Κολυτά.

Τη φιλαρμονική διηύθυνε ο αρχιμουσικός Κωνσταντίνος Ματσούκης.

Πριν την συναυλία, η Φιλαρμονική ξεκίνησε από την Πλατεία Καρυάς, με ωραίες μουσικές, για να φθάσει στο χώρο του Δημαρχείου σκορπίζοντας μια ευχάριστη νότα στο Ευάλιο.

Στη Συναυλία ακούστηκαν τα έργα :

1. Το Εμβατήριο της Μελισσάνθης - Μάνος Χατζηδάκις
2. Μια Πόλη Μαγική - Μάνος Χατζηδάκις
3. Τώρα Που Πας στη Ξενιτιά - Μάνος Χατζηδάκις (Ενοργάνωση: Σπύρος Προσωπάρης)
4. Γειτονία των Αγγέλων - Μάνος Χατζηδάκις
5. Κεμάλ - Μάνος Χατζηδάκις
6. Η Μπαλάντα του Ούρι - Μάνος Χατζηδάκις (Ενοργάνωση: Σπύρος Προσωπάρης)
7. Το Βαλς των Χαμένων Ονείρων - Μάνος Χατζηδάκις
8. Το Πετεινάρι - Γιώργος Κατσαρός (Ενοργάνωση: Σπύρος Προσωπάρης)
9. Κέρκυρα με το Ποντικονήσι - Γιώργος Κατσαρός (Ενοργάνωση: Σπύρος Προσωπάρης)
10. [Encore (εκτός προγράμματος)] Εμβατήριο Φ.Σ. Σκριπερού - Σπύρος Ρουβάς

Την εκδήλωση που συντόνισε και παρουσίασε ο Κώστας Τσιούστα, χαιρέτησε ο Δήμαρχος Δωριίδας Γιώργος Καπεντζώνης, ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σκριπερού Παναγιώτης Αγάθος, ο πρόεδρος της φιλαρμονικής Γεώργιος Αργυροκαστρίτης και ο βασικός συντελεστής της Κωνσταντίνος Ζαχ. Γιαννακούρης.

Αντηλλάγησαν αναμνηστικά δώρα και πλακέτες και υποσχέθηκαν όλοι για στενή συνεργασία σε πολιτιστικά δρώμενα μεταξύ των δύο Κοινοτήτων.

Μεταξύ των τυχερών που απόλαυσαν τη θαυμάσια αυτή μουσική εκδήλωση ήταν εκπρόσωποι του κλήρου, αυτοδιοικητικοί, εκπρόσωποι πολιτιστικών και άλλων συλλόγων και βέβαια πλήθος πολιτών.

Δήλωση προέδρου Κώστα Τσιούστα

Το Ευάλιο υποδέχτηκε τον Φιλαρμονικό Σύλλογο Σκριπερού Κέρκυρας με κάθε επισημότητα αφού ήταν παρόντες: Ο δήμαρχος Γιώργος Καπεντζώνης ο αντιδήμαρχος Αντρέας Ευσταθίου, Δημήτρης Καραχάλιος, δημοτικοί σύμβουλοι, πρόεδροι άλλων χωριών και όλοι οι πρόεδροι των συλλόγων του

χωριού. Και βέβαια Ευπαλιώτες και φίλοι του χωριού γέμισαν κάθε γωνία του Δημαρχείου.

Η εκδήλωση ήταν ένα δώρο στο χωριό μας του συγχωριανού μας Κωνσταντίνου Γιαννακούρη, που μπορεί να μένει στην Κέρκυρα, αλλά η καρδιά του χτυπάει Ευπαλιώτικα. Ο πατέρας του κατάγεται από το Ευάλιο και η μητέρα του από το Σκριπερό. Ο Κώστας Γιαννακούρης έχει αναπτύξει πλέον δυνατούς δεσμούς με το Ευάλιο μιας και το

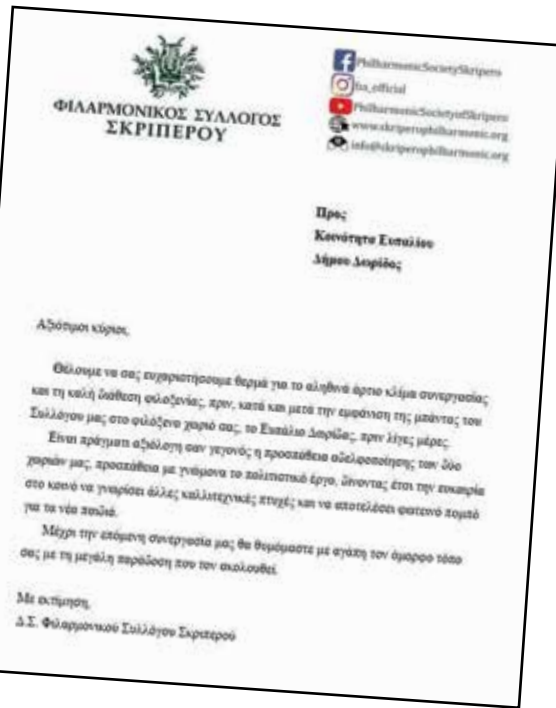

επισκέπτεται με την οικογένειά του πολύ συχνά, πρόθυμος να μας βοηθήσει με κάθε τρόπο. Η εκδήλωση αυτή είναι η αρχή από ωραία πράγματα που έχουμε προγραμματίσει με τον κύριο Γιαννακούρη για το Ευπάλιο στο μέλλον. Και βέβαια η προσφορά της οικογένειας του Κωνσταντίνου Γιαννακούρη στον τόπο μας έρχεται από παλιά αφού ο πατέρας του ο αείμνηστος Ζαχαρίας Γιαννακούρης το 1993 δώρισε στο Πευκάκι το

γωνιακό οικόπεδο πού βρίσκεται στην αρχή του Ευπαλίου βορειοανατολικά, όπου στη συνέχεια κατασκευάστηκε η πλατεία και η παιδική χαρά.

Ιστορική διαδρομή Φιλαρμονικού Συλλόγου Σκριπερού Κέρκυρας
Ο Φιλαρμονικός Σύλλογος Σκριπερού έχει μια διαδρομή πλέον των εκατό δεκαετιών ετών στα καλλιτεχνικά δρώμενα της Κέρκυρας με ιδιαίτερα σημαντική προσφορά στη μουσική και το πολιτισμό. Ξεκίνησε το έτος 1900 από μια ομάδα ευαίσθητων ανθρώπων που δημιούργησαν αρχικά μια χορωδία. Στις 3 Μαΐου 1909 δημιουργείται ο Φιλαρμονικός Σύνδεσμος με έδρα το Σκριπερό της επαρχίας "Όρους". Το έτος 1911 αγοράστηκαν τα πρώτα 40 όργανα και οι στολές των μουσικών με δάνειο που ελήφθη με υποθήκη ακινήτου του Προέδρου του Συνδέσμου.

Ο Σύλλογος συμμετέχει ενεργά στις πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις της Κέρκυρας και έχει αξιόλογη καλλιτεχνική παρουσία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό (πχ. Ιταλία, Αυστρία, Πολωνία). Επίσης, χαρακτηριστική του καλλιτεχνικού κύρους του Συλλόγου είναι η συναυλία που έδωσε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών για την επέτειο των εκατό χρόνων από την ίδρυσή του. Σήμερα ο Σύλλογος διαθέτει ιδιόκτητο παραδοσιακό κτήριο με πρόσφατα ανακαινισμένη μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων. Αξιοσημείωτη είναι η δράση του συλλόγου στην κατάρτιση νέων μουσικών και η εκμάθηση της μουσικής τέχνης στους μικρούς μαθητές εντελώς δωρεάν, ώστε να διδείτε η δυνατότητα στους νέους να μάθουν μουσική, ακόμα και να σταδιοδρομήσουν στο επάγγελμα του μουσικού.

Αξιότιμα μέλη του Δ.Σ. του Φιλαρμονικού Συλλόγου Σκριπερού,
Επιθυμούμε και από την πλευρά μας να σας ευχαριστήσουμε θερμά για τη λαμπρή παρουσία της μπάντας του Συλλόγου σας στο Ευπάλιο.
Υπήρξατε οι κύριοι συντελεστές στην εκδήλωση που διοργανώσαμε από κοινού, η «ψυχή» του γεγονότος, και με τη μουσική και τα τραγούδια σας κομίσατε στον τόπο μας πολιτιστική αύρα που εμπλούτισε και ανανέωσε τα πολιτιστικά δρώμενα του Ευπαλίου. Εμνηύσατε και μας εμπνεύσατε. Τιμή μας η επίσκεψή σας, ενομήνω, και πραγματική χαρά μας η φιλοξενία σας στο Ευπάλιο. Καλύτερος πρέσβης από τον πολιτισμό δεν υπάρχει για την αδελφοποίησή μας, γι' αυτό -καθώς έγινε το πρώτο σημαντικό βήμα- ευχόμαστε τη συνέχεια της συνεργασίας μας στο μέλλον, με τη διοργάνωση παρόμοιων εκδηλώσεων, που έχουν πολλά να προσφέρουν και στην αισθητική/πολιτιστική καλλιέργεια των νέων μας, αλλά και στην εθνική μας ενότητα και αδελφοσύνη.
Με ειλικρινή εκτίμηση και εγκάρδιους χαιρετισμούς,
Ο Πρόεδρος Κοινότητας Ευπαλίου
Κωνσταντίνος Τσιούστας

SOS... οι συνδρομές σας!

Γνωρίζουμε ότι τα προβλήματα είναι πολλά. Τα ίδια αντιμετωπίζουμε λίγο πολύ όλοι. Και η εφημερίδα σας, "ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ", εκτός από τα εκδοτικά προβλήματα λόγω κορωνοϊού, έχει και τα οικονομικά. Η έκδοση κάθε τεύχους (ατελιέ, δημιουργικό, χαρτί, τυπογραφείο, συσκευασία, επικετοποίηση, ταχυδρομείο) στοιχίζει 1200 ευρώ. Στείλτε την μικρή ετήσια συνδρομή σας γιατί διαφορετικά με μεγάλη μας λύπη θα σταματήσει να σας έρχεται.

Το Δ.Σ. της Ένωσης

Εστειλαν τις συνδρομές τους

ΓΚΟΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	20,00 €	ΚΟΥΦΑΚΗΣ ΑΘ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	10,00 €
ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	10,00 €	ΜΠΑΜΠΟΣ ΚΩΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	50,00 €
ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	10,00 €	ΜΠΑΜΠΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ [ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ]	25,00 €
ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	10,00 €	ΜΠΡΑΟΥΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20,00 €
ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	10,00 €	ΠΑΝΤΕΛΗ ΑΡΕΤΗ	50,00 €
ΖΕΡΒΑΣ ΑΝΑΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20,00 €	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	20,00 €
ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	25,00 €	ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	20,00 €
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	30,00 €	ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΕΥΘ. ΧΑΡΙΛΑΟΣ	30,00 €
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	30,00 €	ΠΑΤΟΥΧΑΣ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΣ	30,00 €
(Στη μνήμη των γονιών του Ανδρέα και Αλεξάνδρας, των αδελφών του Κώστα και Νώντα και της κουνιάδας του Τούλας)	150,00 €	ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΗΣ ΝΤΙΝΟΣ	30,00 €
ΚΑΡΔΑΡΑ - ΜΑΝΕΣΗ ΠΟΠΗ	Καναδά	ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ ΓΙΩΤΑ - ΚΑΓΙΑ ΡΗΝΑ	20,00 €
ΚΑΡΔΑΡΑΣ ΛΟΥΚΑ ΓΙΩΡΓΟΣ	10,00 €	ΣΙΦΙΝΟΥ ΧΑΡΟΥΛΑ	10,00 €
ΚΑΡΟΥΖΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	10,00 €	ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ ΑΛΚ. ΣΠΥΡΟΣ	50,00 €
ΚΑΤΣΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	10,00 €	ΣΤΑΜΑΤΗ ΓΕΩΡ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	10,00 €
ΚΟΝΙΣΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	20,00 €	ΤΑΡΑΒΗΡΑ Δ. ΜΕΝΙΑ [ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ]	25,00 €
ΚΟΝΙΣΤΗΣ ΒΑΣ. ΙΩΑΝΝΗΣ	50,00 €	ΤΙΓΓΙΝΑΓΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΚΑΝΑΔΑΣ)	50,00 €
ΚΟΝΙΣΤΗΣ ΦΩΤΗΣ	20,00 €	ΤΣΙΑΤΟΥΡΑΣ ΧΡ. ΙΩΑΝΝΗΣ	30,00 €
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ [ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ]	20,00 €	ΤΣΙΛΑΛΗ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ	20,00 €
	25,00 €	ΦΙΝΑΛΛΗΣ ΕΡΡΙΚΟΣ	30,00 €
		ΧΑΛΑΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	20,00 €

Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις στο Ευπάλιο

Μία ξεχωριστή βραδιά έζησαν το Σάββατο 17 Δεκεμβρίου το βράδυ στην πλατεία Καρυάς του Ευπαλίου όλοι όσοι βρέθηκαν εκεί. Η Νένα Σύψια και ο Γιώργος Αγγελόπουλος με χριστουγεννιάτικες μελωδίες μάγεψαν μικρούς και μεγάλους σε μία πλατεία στολισμένη χριστουγεννιάτικα, εναρμονισμένη στο πνεύμα των ημερών. Μία πραγματική γιορτή με παρόντες το δήμαρχο Δωρίδας Γιώργο Καπεντζώνη, τους Ευπαλιώτες δημοτικούς συμβούλους Πένυ Σπυροπούλου και Κώστα Διαμαντόπουλο, προέδρους και εκπροσώπους από όλους τους συλλόγους του Ευπαλίου σε μία αρμονική συνεργασία και συνδιοργάνωση. Ρακόμελο, μελομακάρονα, κουραμπιέδες, σοκολατάκια και πολλά - πολλά άλλα γλυκίσματα μοιράστηκαν στον κόσμο δωρεάν από τους διοργανωτές.

Ευχές απηύθυναν εκ μέρους Συλλόγων και Φορέων που ήταν συνδιοργανωτές οι :

- Γιώργος Καπεντζώνης (Δήμαρχος)
- Γιάννης Καγιάς (Κυνηγετικός σύλλογος),
- Άκης Παλιούρας (Πολιτιστικός Σύλλογος)
- Άκης Ζέρβας (Απόλλων Ευπαλίου)
- Γιώργος Ανδρεόπουλος (Ένωση Ευπαλιωτών)
- Γιάννης Λουκόπουλος (Δωρικός Χορευτικός Όμιλος)
- Κώστας Θεοδωρόπουλος (Φίλοι Μοτοσυκλέτας Ευπαλίου)
- Γιάνα Κατσαρού (Λαογραφικό Μουσείο)
- Κώστας Τσιούστας (Πρόεδρος Ευπαλίου)

Την άλλη μέρα, 18 Δεκεμβρίου 2022, για άλλη μία χρονιά, έγινε η καθιερωμένη πλέον Χριστουγεννιάτικη γιορτή «ενώνουμε τις ευχές μας- ενώνουμε τις καρδιές μας» της Τοπικής Κοινότητας Ευπαλίου στην πλατεία Καρυάς. Πλούσιο (πάνω από τρεις ώρες) πρόγραμμα, με πρωταγωνιστές τα παιδιά, όπως πάντα. Μία ηλιόλουστη μέρα σε μία πλατεία γεμάτη από κόσμο που δεν χόρταινε να βλέπει και να απολαμβάνει. Με πολλά πολιτιστικά δρώμενα, με κάλαντα και μουσική, με πολλές εκπλήξεις για μικρούς και μεγάλους και με μεγάλη συμμετοχή των

παιδιών (ξεπέρασαν τα 100). Η εκδήλωση διοργανώθηκε από την Τ.Κ. Ευπαλίου, με την συμμετοχή όλων των συλλόγων και των φορέων του Ευπαλίου.. Την γιορτή παρουσίασε η Τατιάνα Σαράφη, η οποία επιμελήθηκε και τα παιχνίδια των παιδιών (τσουβαλοδρομίες και αυγοδρομίες). Το φετινό bazaar ήταν από τη Β' και Γ' Γυμνασίου.

Τα παιδιά απασχολήθηκαν δημιουργικά κάνοντας Χριστουγεννιάτικες κατασκευές, τις οποίες επιμελήθηκαν οι Μαρία Μπαλωμένου, Δέσποινα Παπαϊωάννου, Βαρβάρα Τσουγκράνη της εταιρείας κοινωνικής ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος που ήρθαν από την Άμφισσα. Η καθηγήτρια αγγλικών Περιστέρα Σίμου τα βοήθησε επίσης να γράψουν τις ευχές και τις επιθυμίες τους στον Άγιο Βασίλη. Η Νεκταρία Καποδίστρια ζωγράφισε σε όλα τα παιδικά πρόσωπα εορταστικά σχέδια (Facepainting).

Για πρώτη φορά φέτος τα παιδιά χορτάσανε βόλτες με την άμαξα του Γιώργου Δημητρίου που ήρθε γι' αυτό το σκοπό από τη Ναύπακτο με τα δύο υπέροχα άλογά του και ενθουσίασε μικρούς και μεγάλους!! Στη συνέχεια η άμαξα έφερε τον Άγιο-Βασίλη, που μπαίνοντας στην πλατεία μπροστά στο χριστουγεννιάτικο δέντρο, μοίρασε δώρα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ευπαλίου, σκορπώντας τον ενθουσιασμό στους μικρούς μπόμπιρες. Ενδιάμεσα το παρών έδωσε και

η ποδοσφαιρική ομάδα του Απόλλωνα Τηθιοράσε με όλους τους ποδοσφαιριστές και το τεχνικό επιτελείο της λίγο πριν αναχωρήσει για αγώνα πρωταθλήματος στη Γραβιά.

Τέλος, η γιορτή έκλεισε με χορούς των παιδιών από τον Δωρικό Χορευτικό Όμιλο Δ.Ε.Ευπαλίου υπό τις οδηγίες του δασκάλου τους Γιάννη Βαφειάδη και για άλλη μία φορά κατέπληξαν με τις χορευτικές τους ικανότητες και με την τρομερή δουλειά που γίνεται! Είναι βέβαιο πλέον μετά και από παράσταση αυτή ότι η ιστορία θα γράψει για το Ευπάλιο πως εκτός από γιατρούς βγάζει και... χορευτές!!!

Ο Πρόεδρος Κώστας Τσιούστας ευχαρίστησε όλους εκείνους που βοήθησαν για να πραγματοποιηθεί αυτό το διήμερο των εορταστικών εκδηλώσεων, τους εθελοντές στο στόλισμα του χριστουγεννιάτικου δέντρου και την γιορτινή φωταγώγηση της πλατείας, τους προέδρους όλων των συλλόγων για την αγαστή συνεργασία που υπάρχει πλέον με την κοινότητα, το Δήμο, αλλά και μεταξύ τους. Τέλος τον Γιάννη Τριανταφύλλου που προσφέρει τον ήχο κάθε φορά αφιλοκερδώς, και τους χορηγούς, Καφέ-ρεστοράν Δωρικών, Αρτοποιεία Κάντζαρης, Φαρμακείο Αλέξανδρος Αλετράς, Μαρία Ηλιοπούλου (περίπτερο), Σούπερ Μάρκετ Τιγγινάγκα, Φυτώρια Πολυζώη και Καταστήματα Νίκος Τσιβελέκας.

Το SUPER MARKET "Vivian" του Σπύρου Τιγγινάγκα
ΕΥΧΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΙΕΙΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ ΜΕ ΥΓΕΙΑ ΤΟ

2023

Vivian
SUPER MARKET

1957

Επίσης διαθέτει:

- Προϊόντα Οργανικά
- Δώρα κατά τις εορτές
- Προϊόντα Διεθνή
- Τακτά Χρυσά

Επιπλέον, διαθέτει:

- Καφέ
- Ποτά
- Παγωτά
- Προϊόντα

Επίσης, διαθέτει:

- Καφέ
- Ποτά
- Παγωτά
- Προϊόντα

1 Έτοιμα τα Παλιά Σφαγεία
Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού του κτηρίου των "Παλιών Σφαγείων" στο Ευπάλιο όπου θα μεταστεγαστούν οι Γεωργικές Υπηρεσίες που μέχρι τώρα στεγαζόνταν στο κτήριο του ΚΕΓΕ στην Πλατεία Ελ. Βενιζέλου. Είναι ένα σύγχρονο καθ' όλα κτήριο που θα μπορούν απρόσκοπτα οι υπάλληλοι να κάνουν τη δουλειά τους στην εξυπηρέτηση των πολιτών. Αξίζουν συγχαρητήρια σε Περιφέρεια και Δημοτική Αρχή για την υλοποίηση αυτού του έργου και ιδιαίτερα στον Πρόεδρο του Ευπαλίου Κώστα Τσιούστα που είχε αναγάγει σε προσωπική υπόθεση το εγχείρημα για 2-3 χρόνια και να έχει αίσιο τέλος. Η εγκατάσταση της Υπηρεσίας αναμένεται να γίνει μέσα στον Ιανουάριο όπου δρομολογείται πλέον και η εγκατάσταση στο ΚΕΓΕ του Αστυνομικού Τμήματος.

2 Παρεμβάσεις στον Αϊ Λια
Ύστερα από πολυήμερη εικαστική παρέμβαση, το τέμπλο στο εκκλησάκι του Αϊ Λια άλλαξε όψη. Η εικαστική παρέμβαση πραγματοποιήθηκε από τριμελή ομάδα καλλιτεχνών από το Ευπάλιο με την επωνυμία «Οι ανώνυμοι». Μακάρι να γίνονται τακτικά τέτοιες ενέργειες στον τόπο μας, που όλοι αγαπάμε. Τους ευχαριστούμε πολύ και περιμένουμε να τους μιμηθούν και άλλοι.

3 Πτυχίο Ιατρικής ο Πέτρος Κακουλλής
Ο Πέτρος Κακουλλής πήρε το Πτυχίο της Ιατρικής από το GrigoreT. Popa University of Medicine and Pharmacy στο Ιάσιο. Πέτρο συγχαρητήρια, μας κάνεις όλους περήφανους, συγγενείς και φίλους. Να τον χαιρέσετε, συγχαρητήρια στους γονείς σου, στην Τατιάνα και τον Κώστα και στους πανευτυχείς παππούδες και γιαγιάδες, Ναντίνα, Ευθυμία, Χαράλαμπο. Ο παππούς Πετράκης καμαρώνει από ψηλά!!! Πέτρο καλή σταδιοδρομία, να πετύχεις όλους τους στόχους σου και να είσαι πάντα χαρούμενος, ανοιχτόκαρδος και έτοιμος να βοηθήσεις όπώς πάντα. Κώστας Ζέρβας

4 Εγκαίνια Ιατρείου του Ευπαλιώτη Χειρουργού Σ. Σμπαρούνη στη Ναύπακτο
Την Παρασκευή 21 Οκτωβρίου 2022 ο συγχωριανός μας Σπύρος Σμπαρούνης του Αλκιβιάδη και της Ειρήνης, Γενικός Χειρουργός, πραγματοποίησε τα εγκαίνια και τον αγιασμό του καινούργιου του ιατρείου στη Ναύπακτο. Χοροστάτησε ο π. Ιωάννης Σπυρόπουλος από τον Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου Ναυπάκτου, ενώ την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους πλήθος τοπικών ιατρών, εκπρόσωποι Δημοτικής Αρχής και Συλλόγων, αλλά και συγχωριανοί μας Ευπαλιώτες. Στα εγκαίνια παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων, και ο Αντιδήμαρχος Δήμου Δωριδός Ανδρέας Ευσταθίου, ο Πρόεδρος της

Τ.Κ. Ευπαλίου Κωνσταντίνος Τσιούστας, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Ευπαλίου Θεόδωρος Παλιούρας, η Υποθηκοφύλακας και Συμβολαιογράφος Ευπαλίου Άννα Παπαγεωργίου, αλλά και πολλοί άλλοι συμπολίτες μας και τοπικοί παράγοντες. Πρόκειται για το πρώτο και μοναδικό χειρουργικό ιατρείο που λειτουργεί στην περιοχή, το οποίο εξυπηρετεί πλέον τις ανάγκες άνω των 30.000 ανθρώπων από τη Ναυπακτία και Δωρίδα. Είναι πλήρως εξοπλισμένο με σύγχρονα μηχανήματα αποστείρωσης και χειρουργικά εργαλεία, ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν κάθε είδους μικροεπεμβάσεις με τοπική αναισθησία, χωρίς να απαιτείται η μετάβαση των ασθενών σε νοσοκομείο ή κλινική. Ο Σπύρος Σμπαρούνης είναι Επιστημονικός Συνεργάτης της Ιατρικής Σχολής Αθηνών και επιμελητής της Προηγμένης Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής Κλινικής του Νοσοκομείου Metropolitan General στο Χολαργό Αττικής. Το ιατρείο βρίσκεται στη Ναύπακτο, στην Πλατεία Πια, επί της οδού Σπύρου Μελά 2 (1ος όροφος, πάνω από το σουπερ μάρκετ Σκλαβενίτης), και λειτουργεί κατόπιν ραντεβού στο τηλέφωνο 26340 27470. Ευχόμαστε στο γιατρό κάθε επιτυχία στο νέο του έργο.

5 Πρόεδροι μοτολεσχών της Αθήνας στο Ευπάλιο
Μια ευχάριστη έκπληξη περίμενε τους Φίλους Μότο Ευπαλίου- ΦΙΛ.ΜΟΤ.Ε. Έπειτα από ένα τηλεφώνημα του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Φώτη Φούντου (Σκορπιός), ότι του εξέφρασαν 5 επικεφαλές λεσχών της Αθήνας και της Σαλαμίνας να επισκεφτούν το ΕΥΠΑΛΙΟ, παραμονή Χριστουγέννων Σάββατο 24 Δεκεμβρίου. Ειδοποιήθηκε η ομάδα ΦΙΛ.ΜΟΤ.Ε., και όλα ήταν έτοιμα για την υποδοχή τους. "Οδηγός" τους στις 5 μοτοσυκλέτες ορίστηκε μέχρι το ΕΥΠΑΛΙΟ ο Αντιπρόεδρος Φώτης Φούντος, που θα τους συνόδευε, τιμητικά. Στο Ευπάλιο τους υποδέχτηκαν στα γραφεία των ΦΙΛ.ΜΟΤ.Ε., και μετά τα σχετικά κέρασματα και την ξενάγηση στο χωριό έγιναν οι αναμνηστικές φωτο στη κεντρική πλατεία με το Χριστουγεννιάτικο δένδρο. Αντάλλαξαν ευχές και χρόνια πολλά και με τον Αντιδήμαρχο Ευπαλίου Ανδρέα Ευσταθίου, που τους καλωσόρισε εκ μέρους της Δημοτικής αρχής. Συμμετείχαν οι Στέλιος Χιδαιριώτης από τους ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΤΟ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ, ο Παντελής Μπελεφάντης από το ΜΟΤΟ ΤΟΥΡ Αθήνας, ο Τάσος Κόκιζας από το ΜΟΤΟ VOLTES, ο Γιάννης Αλιμπινής από τους FREE ΜΟΤΟ RIDERS και ο Στέλιος Αραβανής από τους Ανεξάρτητους Μοτοσικλετιστές Αθήνας. Παρόντες στην υποδοχή ήσαν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ΦΙΛΜΟΤΕ Χρήστος Γκιτάκος, ο Αντιπρόεδρος που τους συνόδευσε σε όλη την εκδρομή τους Φώτης Φούντος (Σκορπιός), ο Ταμίας Ντέκας Τάσος (Olorin) ο Έφορος Θεοδωρόπουλος Κώστας, ο Τιγγινάγκας Γιώργος, ο Σωτηρόπουλος Μιχάλης και ο Κροκίδας Αλέξης.

6 Αγιογράφηση Αγίας Παρασκευής από οικογένεια Δημ. Σμπαρούνη

Η οικογένεια του αειμνήστου Δημητρίου Σμπαρούνη που έφυγε τόσο πρόωρα όσο και άδικα από τη ζωή ανέλαβε την αγιογράφηση εσωτερικά της Αγίας Παρασκευής στη μνήμη του εκλιπόντος. Μία οπωσδήποτε αξιόπαινη πράξη για την οποία βέβαια τους 'όο το Ευπάλιο τους ευχαριστεί, τόσο τη σύζυγο του Σούλα όσο και τον γιο του Κωνσταντίνο Σμπαρούνη.

7 Με επιτυχία μαστογραφίες του Κυνηγετικού Συλλόγου Ευπαλίου

Με μεγάλη επιτυχία σημειώθηκε η δωρεάν μαστογραφία που διοργανώθηκε από την κινητή μονάδα Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας (Παράρτημα Φωκίδας) σε συνεργασία με τον Κυνηγετικό Σύλλογο Ευπαλίου. Η προσέλευση ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Εξετάστηκαν 51 γυναίκες. Ο Κυνηγετικός Σύλλογος ευχαριστεί θερμά την Καπαρέλη Καπουρού, την Ιωάννα Γιαννίκου και τον Θεόδωρο Κατσούλη που βρέθηκαν στο Ευπάλιο και πραγματοποιήσαν τους ελέγχους. Θα είμαστε μαζί ξανά όποτε χρειαστεί για καινούρια συνεργασία. Η επικεφαλής του Παραρτήματος Φωκίδας δήλωσε την ικανοποίησή της για την μεγάλη προσέλευση γυναικών και ευχαρίστησε τον Πρόεδρο του Κυνηγετικού Συλλόγου Ευπαλίου Γιάννη Καγιά και τους συνεργάτες του για την άμογη συνεργασία και οργάνωση.

8 Βράβευση αριστούχων μαθητών στο ΓΕΛ Ευπαλίου

Οι μαθητές και μαθήτριες της Β' και της Γ' τάξης ΓΕ.Λ. Ευπαλίου, που βραβευτήκαμε με τη χρηματική δωρεά των 2450 ΕΥΡΩ, επιθυμούμε με αυτήν την επιστολή να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες σε εσάς κα Ελένη Πετρίδου και στην οικογένειά σας. Τιμώντας τη μνήμη των γονέων σας, τιμάτε και εμάς με την οικονομική και κυρίως την ηθική σας ενίσχυση, τιμάτε παράλληλα και την παιδεία μας, γιατί προάγετε το φιλοπρόδο πνεύμα, την ευγενή άμιλλα και την αριστεία. Το λαμπρό παράδειγμα μιας τέτοιας πρωτοβουλίας αποκτά πρόσθετο αξιακό βάρος σήμερα, εντός των αντίξων για την εκπαίδευση συνθηκών λόγω της οικονομικής κρίσης, γι' αυτό και θα φροντίσουμε να λάβει ανάλογη με την αξία της δημοσιοποίηση. Σας ευχαριστούμε από καρδιάς και ευχόμαστε σε εσάς και στην οικογένειά σας Καλά Χριστούγεννα, Υγεία και Ευτυχία για το νέο έτος. Με εκτίμηση: Οι αριστούχοι μαθητές/τριες του ΓΕΛ Ευπαλίου (Β' και Γ' τάξης): Παλιούρας Γεώργιος, Ανθή Ιωάννης, Ζωητού Χαραλαμπία, Μπάτζου Μαρία.

9 Μία υπέροχη θεατρική παράσταση

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν οι θεατρικές παραστάσεις που προγραμματίσε το Τμήμα Πολιτισμού του Δήμου Δωρίδος, με αφορμή τη γιορτή των Χριστουγέννων, δίνοντας σε όσους τις παρακολούθησαν, και κυρίως στα παιδιά, την ευκαιρία να εισπράξουν σημαντικά μηνύματα ζωής. Το υπέροχο θεατρικό έργο «Ο Φιλάργυρος» του Μολιέρου, από την Παιδική Σκηνή Θεάτρου «Ο ΘΕΣΠΙΣ», ανέβηκε στο Δημαρχείο Λιδωρικίου και στο αμφιθέατρο του Γυμνασίου-Λυκείου Ευπαλίου, στις 19 και 20 Δεκεμβρίου. Θύμισε σε όλες και όλους, μικρούς και μεγάλους, τις αξίες που συνδέονται με την περίοδο των Χριστουγέννων, προσφέροντας άφθονο γέλιο, αλλά και μηνύματα με νόημα, όπως αυτό της ειρήνης, της φιλίας, της αλληλεγγύης, του σεβασμού στο περιβάλλον και πολλά ακόμα.

10 Βάφτιση Γεωργίας Β. Φλέγγα

Σε μια πανέμορφη τελετή έγινε η βάφτιση της κόρης του Βασιλή Φλέγγα και της Ρένας Κατσανήνη στις 22 Οκτωβρίου 2022 στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου στο Λυγιά Ναυπάκτου. Νονοί της ο Χρήστος Τσιριμώκος και η Πένυ Τόλη που της έδωσαν το όνομα Γεωργία. Ευχή όλων να πορευθεί με υγεία και να μοιάσει στη γιαγιά της Γεωργία, στην καλοσύνη, την τρυφερότητα, τη συντροφικότητα και την εργατικότητα! Ακολούθησε τρικούβερτο ρουμελιώτικο γλέντι μέχρι πρωίας με πρωταγωνιστή ποιόν άλλον... τον Βασιλή Φλέγγα.

11 Γάμος Νίκου Χάλαρη

Στις 2 Σεπτεμβρίου 2022 στο δημαρχείο Αγίου Δημητρίου στην Αθήνα, σε στενό οικογενειακό κύκλο έγινε ο γάμος του Νικολάου Χάλαρη το γένος Τσιλαλή και της Βασιλικής (βίλλυ) Μερατζή το γένος Καρατσάλου. Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία και μια δημιουργική πορεία στη ζωή τους.

12 Γάμος Ευανθίας Αράπογλου

Στις 28 Αυγούστου 2022 στον Άγιο Γεώργιο Ευπαλίου έγινε ο γάμος της Ευανθίας Αράπογλου του Βασιλείου και του Γαβριά Ανδρέα του Ιωάννη. Κουμπάροι Αργυρίου Μαρία και Στουρνάρας Ιωάννης. Παράλληλα βαφτίσανε και το κοριτσάκι τους το οποίο ονόμασαν Βασιλική Παναγιώτα. Νονοί Σπύρος Γαβριάς και Κατερίνα Αυδίκου. Το γαμήλιο και βαφτιστικό Τραπέζι έγινε στο κτήμα Σίνη με τρικούβερτο γλέντι μέχρι πρωίας.

Τριζόνια-Γλυφάδα Δωρίδας, Άγνωστες πτυχές της ιστορίας τους

Του Χρήστου Ι. Σιαμαντά *

Πλούσια είναι η ιστορία του νησιωτικού συμπλέγματος των Τριζονιών και του απέναντί τους οικισμού, της Γλυφάδας.

Πολύ ενδιαφέρον για την περιοχή το βιβλίο της Σπυριδούλας Τριανταφύλλου-Περδίκη, με τον όμορφο τίτλο

«Τριζόνια ένα σμαράγδι στον Κορινθιακό Κόλπο» (έκδοση ΤΟ ΔΟΝΤΙ, Πάτρα 2018). Σπουδαία και αξιέπαινη η προσπάθειά της, αφού καταπιάνεται εμπειριστατωμένα και εξαντλητικά στο πολυσέλιδο σύγγραμμά της με την ταυτότητα, την ιστορία τους και την ζωή στα μέρη αυτά (κυρίως στα Τριζόνια, τόπο καταγωγής της).

Ας μου επιτραπεί ωστόσο να εισφέρω τις παρακάτω πληροφορίες, πιστεύοντας ότι αποτελούν ενδιαφέρουσες πινελιές στον ιστορικό καμβά των συγκεκριμένων περιοχών και όχι μόνον.

Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΘΕΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΛΟΚΡΙΔΑ, ΣΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΠΕΡΙΠΟΥ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΩΡΙΔΑΣ-ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ:

Το 338 π.Χ. το καλοκαίρι η Ναύπακτος και η Άμφισσα κυριεύονται από τον Φίλιππο τον Β', που τον διαδέχονται οι Αιτωλοί. Περνάει πλέον στην Αιτωλική Συμπολιτεία και η ευρύτερη περιοχή της Εσπέριας ή Οζολαίας Λοκρίδας, από το Αντίρριο μέχρι περίπου και την Φωκική σήμερα πρωτεύουσα υπό την αιτωλική κατοχή, που θα διαρκέσει γύρω στους πέντε αιώνες, πριν έρθουν στα πράγματα οι Ρωμαίοι. Οι Εσπέριοι Λοκροί, μεταξύ των γνωστών για την εποχή θεών που λάτρευαν ήταν και η Βασιλεία (ή Βασιλεία). Πρόκειται για μια τοπική λοκρική θεότητα, που από τα αρχαιολογικά μέχρι σήμερα ευρήματα γι' αυτήν, πιστεύω ότι η λατρεία της περιοριζόταν περίπου στον χώρο σημερινού Δήμου Δωρίδας.

Ήταν ισότιμη θεά με τους άλλους θεούς του «Δωδεκάθεου», αν κρίνουμε από τις τιμές που της αποδίδονταν στην Βασιλεία. Δεν γνωρίζουμε τι συμβόλιζε και ποιους προστάτευε (αν συνέβαινε αυτό). Το όνομά της προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη «βασιλεύς», της οποίας δεν είναι γνωστή η ετυμολογία της. Να εννοείτο η «βασιλίσσα»; Να μετατράπηκε από επίθετο κάποιας σημαντικής θεάς (βλ. Αριστοφάνη για την Ειρήνη «ω σεμνοτάτη βασιλεία θεά»-Γλυφάδας (από I.G. του G. Klaffenbach) Ειρ. 974-) σε ουσιαστικό; Εν πάση περιπτώσει, ήταν πολύ διαδεδομένη η λατρεία της στην περιοχή, βεβαιωμένη τον 2ο π.Χ αιώνα και είχε πολλούς πιστούς.

Τρεις επιγραφές που έχουν ανακαλυφτεί, μαρτυρούν την ύπαρξη της συγκεκριμένης θεότητας: Η πρώτη στους Φυσκεείς (Μαλανδρίνο), όπου υπήρχε ναός της, η δεύτερη στην Τολοφώνα (Άγιοι Πάντες), όπου επίσης υπήρχε ναός της και η τρίτη

στο Παλαιόκαστρο της σημερινής Γλυφάδας. Στους Φυσκεείς πρόκειται για μια απελευθερωτική δούλων επιγραφή, που εντοπίστηκε στον περίβολο του ναού του Αγίου Νικολάου του Μαλανδρίνου, πράγμα το οποίο έκανε τον Γάλλο αρχαιολόγο Lucien Lerat να πιθανολογεί ότι η χριστιανική αυτή εκκλησία κτίστηκε στην θέση του ναού της Βασιλείας.

Η ιεροπραξία της απελευθέρωσης (manumissio) δύο υπηρετριών, της Νικοστράτης και Πτολεμαΐιδος, έλαβε την μορφή της «ανάθεσης» (αφιέρωσή) τους στην θεά, σε αντίθεση με το συνηθισμένο τύπο της πώλησης στον θεό έναντι μνων (μνα, αργυρό νόμισμα, κάτι σαν σημερινή λίρα), που δίνονταν στο ναό. Τα πρόσωπα, ο κύριός τους και οι μάρτυρες που συμμετείχαν στην πράξη, ήταν από τους Φυσκεείς. «Χρονολογήθηκε» ή έγινε τιμητική αναφορά με βάση το τότε (σβησμένο στην επιγραφή) όνομα του αγωνοθέτη (εκλεγμένου άρχοντα, εν προκειμένω των Λοκρών, για την διοργάνωση αθλητικών αγώνων, που κατά την ελληνιστική περίοδο, την οποία αφορά η επιγραφή, ήταν τυπικός ο τίτλος, ασχολούμενος-χρηματοδοτών ο εν λόγω άρχοντας στην κατασκευή κοινωφελών έργων).

Απελευθερωτική επιγραφή δούλου, αναφέροντας το όνομα της Βασιλείας, ήταν και αυτή που βρέθηκε το 1946 στην περιφραξη οικίας στους Αγίους Πάντες, μέρος το οποίο ταυτίζεται με την αρχαία Τολοφώνα, προερχόμενο το εύρημα από τα ερείπια της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στην θέση «Μάρμαρα» του ίδιου οικισμού -πιθανή θέση του ναού της Βασιλείας-. Χρονολογήθηκε μετά το 167 π.Χ.

Σύμφωνα με το διασωθέν (και αποκατασταθέν) επιγραφικό κείμενο, απελευθερώθηκε ο δούλος Αγάθων με την «πώλησή» του στην Βασιλεία, επί

ιερούς αγώνες) -όπως στις manumissiones στους θεούς στη Ναύπακτο- και όχι του αγωνοθέτη, όπως εδώ. Η αναφορά στον αγωνοθέτη των Λοκρών στις πιο πάνω επιγραφές ίσως να υποδηλώνει την προτίμηση του λοκρικού φύλου, επί αιτωλικής κυριαρχίας, σε έναν δικό τους, παρά αιτωλικό, θεσμό. Στο πάνω μέρος της πλαγιάς στα νότια του κωνικού λόφου του «Παλαιόκαστρου» της Γλυφάδας, ίσως κοντά στα ερείπια κάποιου ναού, βρέθηκε επιγραφή που αφορά την Βασιλεία, φέροντας την φράση: «...ΧΑΡΕΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΙ», με αποκαταστημένο από τους επιγραφολόγους το όνομα της πιστής που αφιερώνει, σε ένδειξη σεβασμού ή και ευχαριστιών, την επιγραφή στην Βασιλεία, ως Τυχαρέτα ή Ευχαρέτα ή Αρχαρέτα. Η επιγραφή αυτή, που δημοσίευσε ο επιγραφολόγος G. Klaffenbach στις I.G. του, κάνει τον Lerat-που δεν την είδε γιατί είχε χαθεί- να εικάζει ότι υπήρχε στο μέρος ιερό της θεάς. Είναι απορίας άξιο γιατί ταυτίζεται το «Παλαιόκαστρο» της Γλυφάδας με την αρχαία, «λοκρική» πόλη Αντίκυρα, εκτός της φωκικής (βωιωτικής σήμερα), όταν δεν προκύπτει κάτι τέτοιο ούτε από αρχαιολογικά ευρήματα, ούτε από αρχαίες πηγές για το μέρος αυτό.

Πρόκειται για οχυρωμένο λόφο, που υποθέτω ότι χρησίμευε για προστασία των κατοίκων της περιοχής σε περίπτωση κινδύνου, όπως εχθρικών επιδρομών. Η οχύρωση του υψώματος ανάγεται στην ελληνιστική περίοδο. Ο Lerat βρήκε το 1947 στο κάστρο δύο οχυρωματικούς περιβόλους, με προμαχώνα ο εξωτερικός και οκτώ ημικυκλικούς πύργους ο εσωτερικός περίβολος. ΒΔ του εσωτερικού περιβόλου υπήρχε μικρή πύλη και σκαλοπάτια στον διάδρομο, ενώ στα ΒΑ του ήταν σκαμμένη δεξαμενή στο βράχο. Στον βόρειο αυχένα του λόφου είδε νεκροταφείο και πιο πάνω από το ΝΑ άκρο του λόφου, τα θεμέλια μνημείου.

Στη συνέχεια θα γίνει λόγος και για δύο άλλες επιγραφές: Μία, ταφική της «αυτοκρατορικής ρωμαϊκής εποχής». Βρέθηκε σε οικία στην Γλυφάδα και έγραφε «Επίκτητη χαιρε αρχιητρέ», αναφερόμενη στον ανώτατο ή θεράποντα γιατρό με το όνομα Επίκτητος. Ο Lerat εκφράζει αμφιβολία αν προέρχεται από την Γλυφάδα, θεωρώντας ότι μπορεί να είχε μεταφερθεί από άλλο μέρος. Η δεύτερη επιγραφή πρωτοεντοπίστηκε από τον Γερμανό αρχαιολόγο H.G. Lolling στα Τριζόνια, όταν επισκέφθηκε το νησί (ανάμεσα στα 1872 και 1892), σε σπιτιπλησίον του λιμανιού και χρησιμοποιείτο σαν κάθισμα!. Την είδε και ο Lerat το 1947. Ήταν ταφική, αναφερόταν σε γυναίκα και έγραφε «Στρατώς», με προέλευση, μάλλον από το ίδιο νησί, πράγμα που υποσημαίνει την κατοίκησή του στην αρχαιότητα.

Απότμημα αφιερωματικής επιγραφής για την θεά Βασιλεία που βρέθηκε στο «Παλαιόκαστρο»-Γλυφάδας (από I.G. του G. Klaffenbach)

Λοκρού αγωνοθέτη Αρίστωνος και άρχοντα της Τολοφώνας, Αριστειδή. Γίνεται μνεία στην πράξη των ονομάτων των μαρτύρων και του βεβαιωτήρα (εγγυητή της απελευθέρωσης), όλοι τους Τολοφώνιοι. Το σύνθημα ήταν η αναγραφή στην απελευθερωτική πράξη του ονόματος του στρατηγού της Αιτωλικής Συμπολιτείας ή του γραμματέα των θεωρών (θρησκευτικού εκπροσώπου πόλης σε μαντεία και

Septentrionalis, Lucien Lerat, Οι Εσπέριοι Λοκροί I (Μετάφραση: Βασιλική Β. Καραμπέτσου, Δέσποινα Δ. Χατζηβασιλείου) Δημοτική Βιβλιοθήκη Άμφισσας- Άμφισσα 2008,

Χρήστος Ι. Σιαμαντάς : Η αρχαία Ναύπακτος και η ευρύτερη περιοχή της, Ναύπακτος 2004.

ΠΗΓΕΣ: G.H. Klaffenbach: Inscriptiones Graecae

ΙΙ. ΕΝΑΣ ΚΟΜΗΣ ΚΑΙ ΙΠΠΟΤΗΣ, ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΤΑΝ ΜΕ ...ΤΑ ΤΡΙΖΟΝΙΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΝ ΣΠΑΝΤΟΝΗΣΙ!— ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΝ 150 ΑΙΩΝΑ :

Όχι δεν πρόκειται για μπλόφα, αλλά για πραγματικό γεγονός ... Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά:

Ιούνιος του 1407 : η Ναύπακτος περνάει από τους Αλβανούς στην κυριαρχία των Βενετών. Η βενετσιάνικη σημαία του Αγίου Μάρκου θα υποσταλεί μετά από έναν αιώνα, όταν τις 29.8.1499 ο σουλτάνος Βαγιαζήτ ο Β' πατάει το πόδι του στη γη της Ναυπάκτου, που πολιορκήθηκε από ξηρά και θάλασσα για σχεδόν ένα μήνα και παραδόθηκε από τους Βενετούς κυρίως της, στους Τούρκους, όταν οι πρώτοι είδαν πλέον το μάταιο της άμυνας τους και βοήθεια δεν ερχόταν.

Προφανώς την περίοδο που οι Βενετοί βρισκόταν στη Ναύπακτο, κάποιος ονόματι Ματθαίος Σπανδουγίνος ή Σπαντούνης, προερχόμενη η οικογένειά του από την Πελοπόννησο ή την ευρύτερη περιοχή του Λιδορικίου (με περισσότερες πιθανότητες κατά τον Σάθα το δεύτερο), έρχεται σε επαφή με το βενετσιάνικο στοιχείο. Πιθανόν με βάση βενετικά κρατικά διατάγματα του 1371 του επιτράπηκε σαν Έλληνας των βενετοκρατούμενων περιοχών να καταταχτεί στον βενετσιάνικο στρατό. Έτσι κατατάσσεται μισθοφόρος (stradioti), πριν το 1450. Έγινε αξιωματικός, εγκαθιστάμενος πια στη Βενετία.

Πετυχαίνει, άγνωστο για ποια κατορθώματα, υποθέτοντας για την δράση του στις πολεμικές συγκρούσεις με τους Τούρκους (όπως για τον Νικόλαο Αγάλο)- να τιμηθεί από τον αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, Φρειδερίκο τον Γ'. Αυτός το 1454 του απονέμει, καθώς και στον Νικόλαο Αγάλο, τους τίτλους του αυτοκρατορικού κόμη και του αυτοκρατορικού ιππότη.

Ο Αγάλος έλαβε σαν φέουδο (burggrave) το κάστρο των Νέων Πατρών (Υπάτης). Τότε παραχωρήθηκε και στον Σπαντούνη σαν φέουδο η περιοχή του Λιδορικίου με το νησί Τριζόνια, ονομαζόμενο το τελευταίο και από το επώνυμό του, Σπαντούνης, «Σπαντονήσι». Μπορεί, σύμφωνα με τον Donald Nicol (διακεκριμένο Άγγλο βυζαντινολόγο), η οικογένεια του Ματθαίου Σπαντούνη να κατοικούσε από πριν στα Τριζόνια.

Η ενέργεια αυτή του αυτοκράτορα Φρειδερίκου, να τον ονομάσει κόμη, ήταν χειρονομία τιμής και δεν είχε πραγματικό αντίκρισμα, δεδομένου ότι οι περιοχές αυτές ήταν υπό οθωμανική κατοχή. Ο τίτλος του αυτοκρατορικού κόμη έδινε το δικαίωμα στον κάτοχο του της συμμετοχής στην Αυτοκρατορική Δίαιτα, διαβουλευτικό σώμα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Ο Σπαντούνης νυμφεύεται, περί το 1465, στην Βενετία την Ευδοκία Καντακουζηνή από τον επιφανή αριστοκρατικό οίκο των Καντακουζηνών κι ανιμιά της Άννας Νοταρά, που πριν την άλωση της Κωνσταντινούπολης κατέφυγε στην Ιταλία. Ήταν εγγονή του Γεωργίου Παλαιολόγου Καντακουζηνού. Ο Γεώργιος ήταν ξάδερφος των δύο τελευταίων Βυζαντινών αυτοκρατόρων, του Ιωάννη Η' Παλαιολόγου και του Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου.

Να σημειώσω εδώ ότι, κατά τον - εκ του Γαλαξιδίου καταγόμενο - Κωνσταντίνο Σάθα, τα Τριζόνια, εκτός από Σπαντονήσι, είχαν και άλλη μια ονομασία (στις τόσες πολλές!), «Καντακουζινόπολις» (sic), που προέρχεται από το επώνυμο της συζύγου του Ματθαίου, Ευδοκίας Καντακουζηνής. Το ζευγάρι αποκτά τρία παιδιά, τον Θεόδωρο (γεννηθέντα μεταξύ 1470 και 1480 στη Βενετία), τον Αλέξανδρο, που έγινε έμπορος στην Κωνσταντινούπολη, πτώχευσε (με τον βενετοτουρκικό πόλεμο οι Τούρκοι κατάσχεσαν τα εμπορεύματα των

Βενετών) και πέθανε εκεί, καθώς και μια κόρη που παντρεύτηκε τον Βενετό υπήκοο Μιχαήλ Τρεβιζάν.

Η Ευδοκία πέθανε πριν το 1487. Ο πατέρας του τότε έστειλε τον Θεόδωρο, ακόμα παιδί, να ζήσει στην Εζόβα, σημερινή Δάφνη Σερρών, με την σε προχωρημένη για την εποχή ηλικία προγιαγιά του, την Σέρβα Μάρα (Μάρω) Μπράνγκοβιτς, που ο πατέρας της ήταν ο Σέρβος ηγεμόνας Γεώργιος Μπράνγκοβιτς και η μάνα της η Ειρήνη Καντακουζηνή, ενώ η ίδια θετή μητέρα του Μωάμεθ Β' του Πορθητή.

Ο μικρός ανατράφηκε σ' ένα «εξαιρετικό και προνομιούχο» περιβάλλον, πιθανόν στον πύργο που διέθετε εκεί η Μάρα (ερείπιά του υπάρχουν μέχρι σήμερα).

Ο Θεόδωρος, που έφερε εκτός από το Σπανδουγίνος και το μητρικό επώνυμο Καντακουζηνός, ήταν δραστήριος διπλωμάτης, ιστορικός και λόγιος του 16ου αιώνα. Διετέλεσε σύμβουλος των παπών: Λεόντα Χ, Αδριανού ΣΤ, Κλήμη Ζ, Παύλου Γ - μολονότι χριστιανός ορθόδοξος, όχι τόσο θρήσκος-και ένθερμος υποστηρικτής σταυροφορίας ανακατάληψης ελληνικών εδαφών από τους Οθωμανούς (δεν ήταν όμως εχθρικός μαζί τους). Επίσης εμπνεόταν από το αναγεννησιακό πνεύμα, ενώ διατηρούσε σχέσεις με την γαλλική Αυλή και του βασιλείς της,

Ιππέας μισθοφόρος (Stratioti) του βενετσιάνικου στρατού

Λουδοβίκο XII και Ερρίκο Β'. Αξιοσημείωτη είναι και η επιρροή του, μέσω της οικογένειάς του, στην βαλκανική χερσόνησο.

Την δεύτερη δεκαετία του 16ου αιώνα γράφει στην Γαλλία, όπου ήταν εξόριστος, το ιστορικό βιβλίο του, στηριγμένο σε ντοκουμέντα του, για την καταγωγή των «Οθωμανών Αυτοκρατόρων», όντας καλός γνώστης της ιστορίας και των ηθών και εθίμων των Τούρκων. Επίσης συνέγραψε και το Χρονικό της Ηπείρου. Πέθανε το 1538, άγνωστο που.

Με το πάρσιμο της Ναυπάκτου από τους Βενετούς το 1407, πέρασαν και τα **Τριζόνια** στον έλεγχο της Γαληνοτάτης. Πιθανότατα ανήκαν στην διοίκηση των Βενετών ρεκτόρων ή προβλεπτών (διοικητών) της πόλης αυτής.

Η Βενετία εξουθενωμένη από τον πρώτο βενετοτουρκικό πόλεμο, που διήρκεσε 16 χρόνια, μη

μπορώντας να ανταποκριθεί σε τεράστιες οικονομικές δαπάνες του, συνάπτει τις 25.1.1479 με τους Τούρκους την συνθήκη ειρήνης της Κωνσταντινούπολης και γίνεται με αυτήν διανομή των εδαφών που κατείχαν οι εμπόλεμοι. Για τα μέρη που δίνονταν από τους μεν στους δε και την οριοθέτησή τους χρειάστηκε να ανταλλάγουν πολλά έγγραφα, από τις 14.1.1479 έως τον Απρίλιο του 1481. Τα νησιά που δόθηκαν στους Τούρκους ήταν η Εύβοια, η Λήμνος, αλλά και τα μικρά Τριζόνια. Την πληροφορία την αντλούμε από ποιόν άλλο; Από τον Θεόδωρο Σπαντούνη στο έργο του: *Dela origine dell'imperatori Ottomanī* (Περί της καταγωγής των Οθωμανών Αυτοκρατόρων). Με την αναφορά του στα Τριζόνια (τα αποκαλεί μάλιστα «Τριντόνια (Tridognia)» φανερώνει προφανώς τους δεσμούς της οικογένειάς του με το νησί.

1. Τα άλλα επώνυμα για τους Σπαντούνη, ήταν Σφενδόνης ή Σφέντζος και συναντώνται, κατά τον Σάθα, σε Κίσελη (Πάνορμο) και Καρδάρα (Δροσάτο) του σημερινού Δήμου Δωριδίας. (Με κάθε επικύλαξη η πληροφορία αυτή: Στην Ρουμανία ζούσε ένας διακεκριμένος γιατρός, ονόματι Θεόδωρος Σπανδονίδης-Theodor Spandonide- γεννηθείς το 1920 στο Βουκουρέστι και είχε σχέση (ιδρυτής;) με ένα ίδρυμα (πολιτιστικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα) φέροντας την ονομασία Fundatia Spandugino. Απέκτησε μια κόρη, γιατρός και αυτή, ονομαζόμενη Ιρίνα. Μήπως ήταν μακρινός απόγονος του Θεοδώρου Σπανδουγίνου;)

ΠΗΓΕΣ: **C.N.Sathas**, Documents inedits relatifs a l'histoire de la Grece au moyen age (vol. IV), Paris, 1890, On the origin of the Ottoman emperors, translated and edited by **Nicol Donald M.**, Cambridge Univ. Press, 1997,

Χρήστος Ι. Σιαμαντάς, Στο Λεπάντο του Λεβάντε, Ναύπακτος 2006.

ΙΙΙ. ΜΙΑ... ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ - ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ, 1687-1701:

Τα νησιά στον Κόλπο σήμερα της Ιτέας, Άγιος Γεώργιος, Αψηφιά, Παναγιά, Άγιος Δημήτριος - στον θαλάσσιο χώρο μπροστά από το Γαλαξίδι - ο Άγιος Κωνσταντίνος, Άγιος Αθανάσιος και Μολεμένος, καθώς και τα τέσσερα νησιά που σχηματίζουν τα **Τριζόνια**, αποτελούσαν πάντοτε άσυλο των κατοίκων της ηπειρωτικής Φωκίδας, όταν κινδύνευαν από επιδρομές ή ενέσκηπτε λοιμούς στην περιοχή τους. Ήταν κατοικημένα, το σύνολό τους, κατά την αρχαιότητα, με μικρές εγκαταστάσεις για ελλιμενισμό πλοίων, όπως φανερώνει πρόσφατη έρευνα στη νησίδα του Αγίου Δημητρίου.

Στην Αψηφιά, ειδικά, μπροστά στο Γαλαξίδι, που κατοικούνταν από την προϊστορική περίοδο, όπως προκύπτει από όστρακα που βρέθηκαν στο νησί, εικάζεται ότι βρισκόταν ο ναός του Απόλλωνα Νασιώτα.

Καταποριστικό για την ιστορία των νησιών του Κόλπου της Ιτέας είναι το Χρονικό του Γαλαξιδίου. Το 981 μ.Χ. ή 966 μ.Χ. οι Γαλαξιδιώτες αναζητούν προστασία στα νησιά του Κόλπου της Ιτέας, με την επιδρομή των Βουλγάρων, όπου έχτισαν την περίοδο αυτή σπίτια, λιμανάκι και μια μικρή εκκλησία προς τιμήν του Αγίου Κωνσταντίνου. Μάλιστα μετά την βουλγάρικη επιδρομή, στα τέλη του 10ου αιώνα μ.Χ. θα κατασκευαστεί λίθινη γέφυρα μεταξύ των νησιών Αγ. Κωνσταντίνου και Αγ. Αθανασίου, που διακρίνεται στο νερό μέχρι σήμερα. Βλέπε το σημείο σε απεικόνιση του Google Earth. Παρατηρώντας μάλιστα την απεικόνιση φαίνονται τα άκρα των ακτών των δύο νησιδών, που συνδέονται με την γέφυρα, μέσα στη θάλασσα, πράγμα το οποίο υποδηλώνει ότι η επιφάνειά τους πρέπει να ήταν μεγαλύτερη στο παρελθόν. Μια ενάλια έρευνα είναι αναγκαία στο σημείο.

Το 1064-65 μ.Χ. (όχι το 1059 κατά τον Σάθα στο Χρονικό) κατέφυγαν στα ίδια νησάκια, κάτοικοι των Σαλώνων και των γύρω περιοχών, όπως και του Γαλαξιδίου, όταν επεδράμαν στα μέρη τους οι άγριοι Τουρκομάνοι (Ογούζοι Τούρκοι) πειρατές. Αργότερα, το 1147, τα νησιά δέχτηκαν φυγάδες πάλι από τις γύρω περιοχές, για να σωθούν από τις πειρατικές επιθέσεις των Νορμανδών του Ρογήρου. Στα 1204 μετά την άλωση της Κωνσταντινούπο-

ΑΡΘΡΟ

λης από τους Φράγκους και την δημιουργία της κομητείας των Σαλώνων, τα νησιά μπροστά από το Γαλαξίδι ,που ήδη κατοικούνταν από λιγοστές οικογένειες, όσες απέμειναν από την εποχή των νορμανδικών επιδρομών, περνούν σε φραγκικά χέρια .Στη συνέχεια οι Φράγκοι θα απομακρυνθούν από εκεί ,από τους Γαλαξιδιώτες, με την βοήθεια του ηγεμόνα του Δεσποτάτου της Ηπείρου, Μιχαήλ Κομνηνού.

Το 1301 ερημίτες Φραγκισκανοί μοναχοί θα εγκατασταθούν σε ένα μικρό νησί (άγνωστο ποιο) του Κόλπου της Ιτέας και θα διωχτούν στη συνέχεια από εκεί , από τον Λατίνο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών.

Το 1397 τα νησιά του Αγίου Κωνσταντίνου και Αγίου Δημητρίου θα δοθούν από τους Γαλαξιδιώτες στους Ιωαννίτες (Οσπιτάλιους) ιππότες , προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν σαν ορμητήριο για κατάληψη εδαφών από τους Τούρκους. Έμειναν σ'αυτά τρεις μήνες άπραγοι και μετά έφυγαν.

Τη νεότερη εποχή και συγκεκριμένα το 1742 λοιμός θα χτυπήσει τα βόρεια παράλια του Κορινθιακού

από την περιοχή της Ναυπάκτου το 1499, οι Βενετοί το 1687 με την αρμάδα τους ,υπό την ηγεσία του Φραντζέσκο Μοροζίνι, μπαίνουν στον Κορινθιακό Κόλπο και ελευθερώνουν τα κάστρα του Ρίου, Αντιρρίου, Ναυπάκτου και Κορίνθου, εγκαινιάζοντας την Β' Ενετοκρατία στα μέρη αυτά.

Ας δούμε τώρα την περίοδο αυτή της Ενετοκρατίας σε σχέση με τα νησιά του Κόλπου της Ιτέας και των **Τριζονιών** -κυρίως μέσω της αλληλογραφίας των αξιωματούχων των Βενετών-: Η βενετική τους ονομασία ήταν, για τα μεν πρώτα, scogli (πληθυντικός) ή scoglio (ενικός) di Salona , για τα δε δεύτερα , scoglio ή scogli di San Marco.

Πράγματι τα **Τριζόνια** είναι βεβαιωμένο πλέον ότι ταυτίζονταν με το αναφερόμενο στις βενετσιάνικες πηγές νησί του Αγίου Μάρκου , σύμφωνα με την κατάθεση που έδωσε στις βενετικές αρχές ο Γεώργιος Τσελαΐτης , καγκελάριος (γραμματέας) του Λυμπεράκη Γερακάρη , αιμοσταγή Μανιάτη εξωμότη , που συνεργάστηκε με τους Τούρκους , στη συνέχεια προσχώρησε τους Βενετούς και είχε το

μαζί τους. Στην αντίπερα ηπειρωτική περιοχή των νησιών του Κόλπου της Ιτέας (σήμερα) οι κάτοικοί τους είχαν αμπέλια ,ελιές και άλλες καλλιέργειες .Μάλιστα εξήγαγαν αγροτικά προϊόντα, όπως τον Απρίλιο του 1697, που λόγω των παραπάνω καλών σχέσεων που είχαν αναπτύξει με τους Τούρκους, ζήτησαν άδεια από τον σερασκέρη στην Λάρισα για την εξαγωγή σιτηρών, προερχόμενα από μέρη τα οποία πιθανόν ήταν τουρκοκρατούμενα .

Τα νησιά διέθεταν κοινοτική αρχή δημογερόντων , μέχρι στρατιωτικό διοικητή ,όπως το 1694 ,αυτά των Σαλώνων-Γαλαξιδίου ,με τον βαθμό του συνταγματάρχη. Από τον Απρίλιο του 1697 μέχρι το Νοέμβριο του 1699 διοικητής στα τελευταία ήταν Έλληνας, ο Αντώνιος Βερναδάκης.

Τον Σεπτέμβριο του 1695 τα **Τριζόνια** είχαν επίσης Έλληνα διοικητή ,τον καπετάν Ιωάννη Κασιμάτη, που εκλιπαρούσε μάλιστα τότε τους Βενετούς για την αποστολή μιας γαλέρας, που στη συνέχεια στάλθηκε με κυβερνήτη τον Θεοτόκη, προκειμένου να προστατευτούν τα νησιά του Κορινθιακού (Σα-

Χάρτης του 1834 των Τριζονιών και των νησιών του Κόλπου της Ιτέας ,από το περιηγητικό βιβλίο του LudwigSalvator

Κόλπου . Κάτοικοι από τις γύρω περιοχές κατέφυγαν στα νησιά Αγ. Κωνσταντίνου και Αγ. Αθανασίου,ενώ το τρίτο το Μολεμένο ,χρησιμοποιήθηκε για την ταφή των όσων πέθαναν από την μολυσματική αρρώστια και εξαιτίας του λόγου αυτού και η ονομασία του.

Στα μέσα του 18ου αιώνα ο αρματολός Λάμπρος Τσεκούρας θα φροντίσει για την περιθαλψη στο νησί του Αγ. Κωνσταντίνου των τραυματιών από τους άνδρες του, μετά την μάχη που έδωσε κατά των Τούρκων στην περιοχή της Αγίας Ευθυμίας Φωκίδας.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η οικογένεια Πανουργιάδων κατέφυγε και εγκαταστάθηκε σε νησί μπροστά στο λιμάνι του Γαλαξιδίου ,ερχόμενη από το χωριό Αγ. Γεώργιο Άμφισσας , μην αντέχοντας την τουρκική σκλαβιά, σ' αυτό , αλλά , στα προς το ζην τα εξασφάλιζε με την βία από τους κατοίκους των γύρω περιοχών. Από την οικογένεια αυτή «κρατούσε» και ο οπλαρχηγός της περιοχής της Άμφισσας στην Επανάσταση του 1821, Δημήτριος Πανουργιάς.

Στο νησί του Αγίου Γεωργίου χτίστηκε, κατά τον Σάθα, ο ομώνυμος ναός ,στα ερείπια παλιάς βυζαντινής εκκλησίας, το 1832.Το ναό το νέο βρήκε και τον καταγράφει στο βιβλίο του Αρχιδούκας της Αυστρίας Ludwig Salvator, το 1873, όταν περιηγείτο το Κορινθιακό με το σκάφος του «NIXE». Επίσης ο ίδιος περιηγητής αναφέρει τις εντυπώσεις του και για άλλα νησιά της περιοχής ,όπως και ότι η Αψηφιά(ή Γυψολίθα σημειώνει στον χάρτη του) «κοσμίτο» από ένα κτιριακό ερείπιο και μια ελιά , τον Άγιο Κωνσταντίνο τον μνημονεύει με την ονομασία«Νησάκι»,ενώ στον Άγιο Αθανάσιο ,που τον γράφει σαν Άγιο Κωνσταντίνο ,υπάρχει επίσης ένα ερείπιο .

Μετά την φυγή του lionταριού του Αγίου Μάρκου

παλάτι του στο νησί αυτό. Καταθέτει σχετικά: «Ο Λυμπεράκης είχε εκλέξει ως μόνιμον κατοικίαν το ξερονήσι του Αγίου Μάρκου ονομαζόμενον άλλως **Τριζόνια** εις τον κόλπον της Ναυπάκτου (σημ. Κορινθιακό)...» .

Προηγούμενη ονομασία των Τριζονιών ήταν Σουλειμάν αγά.

Με την εμφάνιση της χριστιανικής αρμάδας στα νησιά της βόρειας πλευράς του Κορινθιακού ξεσηκώνεται η Στερεά και η επαναστατική φλόγα ανάβει στα εδάφη της. Μάλιστα τότε κάτοικοι από τα τουρκοκρατούμενα Σάλωνα πήγαν στα νησιά του Κόλπου της Ιτέας μαζί με τον επίσκοπό τους Φιλόθεο και τους παρέλαβαν βενετικά καράβια.

Αργότερα ,μέσα στο 1687, Κεφαλλονίτες και Ζακύνθιοι ληστοπειρατές - με πιο σκληρούς τους Πυλαρινιώτες από τον Πύλαρο Κεφαλονιάς -, μετά από λεηλασίες στο Ξηρόμερο, θα μπουν με τις φελούκες τους στον Κορινθιακό και θα προκαλέσουν μεγάλες καταστροφές στα παράλια και στους κατοίκους των **Τριζονιών**, καθώς και των άλλων γειτονικών νησιών του Κόλπου.

Το 1688 φοβερός λοιμός ,που θα πρωτοεμφανιστεί στην Εύβοια τον προηγούμενο χρόνο, θα διαδοθεί στις πόλεις του Κορινθιακού, Κόρινθο, Σάλωνα, Ναύπακτο, καθώς και στα νησιά των κόλπου των Σαλώνων-Γαλαξιδίου.

Τα νησιά στα βόρεια του Κορινθιακού ,την περίοδο αυτή της Β' Ενετοκρατίας , ήταν πυκνοκατοικημένα , χτισμένα με μικρά σπίτια. Στην Αψηφιά στους μεσαιωνικούς χρόνους είχε κατασκευαστεί τείχος και υπήρχε και δεξαμενή νερού(κινστέρνα). Οι κάτοικοι των νησιδων επικοινωνούσαν μεταξύ και με την ξηρά, με μικρά πλεούμενα . Ακόμη αυτοί, μολοντί είχαν εχθρικές διαθέσεις απέναντι στους Τούρκους,παράλληλα διατηρούσαν καλές σχέσεις

λώνων-Γαλαξιδίου και Τριζόνια) από ενδεχόμενη προσβολή ,από τον Γερακάρη ,ο οποίος είχε αρχίσει την κατασκευή πειρατικών πλοιαρίων για να επιτεθεί στους εκεί παρτιζάνους ,πράγμα που τελικά δεν τόλμησε .

Στα νησιά είχαν συγκεντρωθεί και αριθμός προσφύγων από τον γειτονικό ηπειρωτικό χώρο την υπό εξέταση περίοδο. Έτσι στα **Τριζόνια** αρχές καλοκαιριού του 1694 αναζήτησαν καταφύγιο και εγκαταστάθηκαν εκεί, υπό την επίβλεψη κάποιου «καπιτάν Κώστα» ,μισθοδοτούμενου από την βενετική αρχή, 300 οικογένειες από το Λιδορίκι, όπως αναφέρει ο Βενετός Γενικός Προβλεπτής του Μοριά Μαρίν Μιχιέλ προς τον Δόγη. Σημειωτέον ότι στην αναφορά του ο Προβλεπτής αποκαλεί τα Τριζόνια , με τις δύο ονομασίες ,Σουλειμάν αγά και Αγ. Μάρκο.

Στα **Τριζόνια**- scogli di San Marco , είχε δοθεί από τους Βενετούς εκκλησία στον επίσκοπο Σαλώνων Φιλόθεο ,που ωστόσο κατοικούσε στην Βοστίστα (Αίγιο),πηγαίνοντας, αν και γέρος και ασθενής, στα εν λόγω νησιά του Κορινθιακού. Στις νησίδες των Σαλώνων-Γαλαξιδίου, όπως και στα **Τριζόνια** το 1695 ο επίσκοπος είχε φυγαδέψει αμάχους από την Πελοπόννησο , κατά την εισβολή τότε των Τούρκων στον Μοριά. Σε κάποιον από τα νησάκια του κόλπου της Ιτέας βρήκε τον θάνατο ο ίδιος, την περίοδο 1700-1701 , υποθέτοντας ο Κ. Ντόκος ότι αμύνθηκε απενγλωσμένα τότε ο γενναίος Φιλόθεος με τους Σαλωνίτες συντρόφους του, όταν πήγαν να τα καταλάβουν οι Τούρκοι,μετά την συνθήκη ειρήνευσης του Κάρλοβιτς και την λήξη του βενετουρκικού πολέμου.

Στις μικρονήσους των Σαλώνων-Γαλαξιδίου και στα **Τριζόνια** είχαν εγκατασταθεί, από το β' εξάμηνο του 1687,παρτιζάνοι (partitarii) , δηλαδή ένα

κράμα από τυχοδιώκτες, λαφυραγωγούς από τα Επτάνησα, την Στερεά και Αλβανούς. Ο νησιώτικος αυτός χώρος ήταν το λημέρι τους και το ορμητήριο για την καταδρομική δράση τους στην τουρκοκρατούμενη Στερεά. Έτσι στο πρώτο μισό του Φθινοπώρου του 1694 παρτιζάνοι από τον Μοριά μαζί με παρτιζάνους από τα νησάκια των Σαλώνων θα επιτεθούν αιφνιδιαστικά στην Άμφισσα, όπου είχαν επανέλθει οι Τούρκοι και θα ξαναφύγουν με την εμφάνισή τους. Θα πυρπολήσουν το κάστρο της, όπως και ένα γειτονικό «Τουρκοχώρι». Επίσης τα νησάκια των Σαλώνων-Γαλαξιδίου ήταν τόπος συγκέντρωσης δύναμης παρτιζάνων υπό τον Βούλγαρο -στην υπηρεσία των Βενετών-, σκλαβόουνο συνταγματάρχη Ludureca, που θα αποβιβαστεί 4.8.1695 στα Άσπρα Σπίτια και από εκεί θα κατευθυνθεί στην Λειβαδιά, την οποία θα καταλάβει από τους Τούρκους, σκοτώνοντας και αιχμαλωτίζοντας αρκετούς από αυτούς, ενώ έκαψε και σπίτια τους. Έντονο μεταναστευτικό ρεύμα παρατηρείται, προς το τέλος της δεκαετίας του 1690, κατοίκων της Στερεάς, μετά από καμπάνια των Βενετών για εγκατάσταση στο βενετικό βασίλειο του Μοριά, όπου τους παραχωρούσαν γαίες για καλλιέργεια και σπίτια. Και αυτό γιατί η πελοποννησιακή γη είχε ερημώσει, από την μείωση του πληθυσμού της εξαιτίας του πολέμου και την φυγή των Τούρκων, βοηθώντας στον σκοπό του εποίκισμού και ο ίδιος ο Φιλόθεος. Σαν ενδιάμεσος σταθμός των εποίκων χρησιμοποιήθηκαν τα ήδη κατοικημένα νησιά των Σαλώνων-Γαλαξιδίου και των **Τριζονιών**, κυρίως τα τελευταία. Εκεί έμειναν ένα διάστημα πριν διαπεραιωθούν, με φροντίδα των Βενετών, στην αντίπερα ακτή της Πελοποννήσου. Το 1698 διέμεναν προσωρινά στο ίδιο νησί πριν φύγουν για τη Πελοπόννησο, πάνω από 80 οικογένειες, μεταξύ αυτών, 10 από τις Καρούτες, 8 από την Σεργούλα, 12 από «γκελία» (πιθανόν τις Καγκέλες) και 10 από «βελά» (μάλλον το Βελενίκο, Ελαία), σύμφωνα με έγγραφο του Φιλοθέου προς τον Γενικό Προβλεπτή του Μοριά, Φραγκίσκο Γκριμάνι. Επίσης από έγγραφο της βενετικής αρχής του 1700 προκύπτει ότι (και) από τα νησιά των Σαλώνων-Γαλαξιδίου και τα **Τριζονιά** έφυγαν ελληνικές οικογένειες για την Πελοπόννησο το χρονικό διάστημα από το 1697 έως και το 1700 (δηλαδή και μετά την συνθήκη του Κάρλοβιτς). Να σημειωθεί ωστόσο ότι υπήρχε και αντίστροφο ρεύμα μετοίκησης, από την Πελοπόννησο προς την Στερεά, μέσω των ίδιων των νησιών, την αυτή περίοδο (1699-1700), ύστερα από την ειρήνευση Βενετών και Τούρκων, κατοίκων της Στερεάς, που είχαν φύγει στον Μοριά και

θέλησαν να επιστρέψουν στους τόπους τους. Το οξύμωρο είναι όμως ότι κάτοικοι όμως των Σαλώνων που είχαν καταφύγει στα νησιά του Κόλπου αρνούσαν να επιστρέψουν στο μέρος τους. Σε βενετικό έγγραφο στις 30.3.1699, απευθυνόμενο

Το εξώφυλλο του βιβλίου του Θεοδώρου Σπανδουγίνου για τους Οθωμανούς «Αυτοκράτορες»

προς τον δόγη, αναφέρεται η μυστική προσπάθεια των Τούρκων στην Πελοπόννησο να πείσουν παραπλανητικά κατοίκους περιοχών της Ρούμελης, που είχαν εγκατασταθεί στο Μοριά, να παλιννοστήσουν, μεταξύ αυτών και από τα **Τριζονιά** και από scoglio di Salona. Διευκόλυναν βεβαίως την μεταφορά τους με δικά τους πλοία. Ωστόσο μετά την επιστροφή τους αποκάλυπταν τις πραγματικές προθέσεις τους, με την καταπίεση και την βαριά φορολογία που εφάρμοζαν.

Έπειτα από την συνθήκη του Κάρλοβιτς τις 26.1.1699 η περιοχή της Ναυπάκτου, όπως και της Άμφισσας πέρασε στους Τούρκους, που επανήλθαν στην τελευταία πιθανότητα το καλοκαίρι του 1699.

Το ευτράπελο είναι ό,τι επαφές είχαν οι Τούρκοι με τους κατοίκους των νησιών των Σαλώνων-Γαλαξιδίου τις έκαναν στην παραλία της ξηράς αποφεύγοντας, ίσως από φόβο, να επισκεφτούν τις νησίδες. Με το που επανέκαμψαν οι Τούρκοι στην περιοχή από τα πρώτα μελήματα τους ήταν η σύναξη του κεφαλικού φόρου (χαρτασιού) και του φόρου βοσκής. Έτσι ο Ισμαήλ, πασάς της Εύβοιας, επικαλούμενος διαταγή του Σουλτάνου λίγο πριν την υπογραφή συνθήκης του Κάρλοβιτς το 1699 -προβλέποντας το αποτέλεσμα- ζήτησε την μάζωξη εκεί τεσσάρων δημογερόντων των νησιών των Σαλώνων-Γαλαξιδίου και των **Τριζονιών** (καθώς και του Λιδορικού) για να ρυθμίσουν τα ζητήματα των φόρων αυτών. (Οι αποσταλμένοι δημογέροντες των πρώτων νησιών ήταν ο Στέφος Γούναρης και Παναγιώτης Πολίτης).

ΠΗΓΕΣ:

Νικ. Παπαχατζής, Πausανίου Ελλάδος Περιήγησις /Βοιωτικά-Φωκικά (για την ύπαρξη του ναού του Απόλλωνα Νασιώτα στην Αμφιφία),

Lucien Lerat, Οι Εσπέριοι Λοκροί Ι (Μετάφραση: Βασιλική Β. Καραμπέτσου, Δέσποινα Δ. Χατζηβασιλείου) Δημοτική Βιβλιοθήκη Άμφισσας - Άμφισσα 2008,

Κωνσταντίνου Ν. Σάθα, Χρονικόν ανέκδοτον Γαλαξιδίου, Εν Αθήναις 1914,

Σπυριδούλα Τριανταφύλλου - Περδική, «Τριζονία ένα σμαράγδι στον Κορινθιακό Κόλπο» έκδοση ΤΟ ΔΟΝΤΙ, Πάτρα 2018,

Κωνσταντίνος Ντόκος, Η Στερεά Ελλάς κατά τον Ενετοτουρκικόν πόλεμον (1684-1699) και ο Σαλώνων Φιλόθεος, Αθήναι 1975,

Κ. Μέρτζιος, Ειδήσεις περί της Στερεάς Ελλάδος εκ των Αρχείων της Βενετίας (1690-1736), Επετηρίς Εταιρείας Στεροελλαδικών Μελετών Τόμος 2ος σ.339 επ.

Ελένη Γιαννακοπούλου, Η βενετοκρατούμενη Ναύπακτος και η περιοχή της (1687-1701) Ναυπακτικακά Τομος 6ος σ. 395 επ. ,

Ludwig Salvator, Eine Spazierfahrt im Golf von Korinth, Prag 1876 (Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών) ,

Χρήστος Ι. Σιαμαντάς, Στο Λεπάντο του Λεβάντε, Ναύπακτος 2006.

***Ο Χρήστος Ι. Σιαμαντάς είναι Συνταξιούχος δικηγόρος – Ιστορικός Ερευνητής**

Εγκατάσταση υδρομετρητών στο Δήμο Δωρίδας

«Κομβικής σημασίας έργο ο έλεγχος του δικτύου ύδρευσης»

Υποβολή τριών προτάσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έκανε ο Δήμος Δωρίδος για την προμήθεια και εγκατάσταση ασύρματων ψηφιακών υδρομέτρων στις Δημοτικές Ενότητες Ευπαλίου, Τολοφώνας και Λιδορικού, συνολικού προϋπολογισμού 3.756.356 €.

Το συνολικό έργο αφορά την προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ανίχνευσης διαρροών μετρητικών διατάξεων κατανάλωσης των δικτύων ύδρευσης, με στόχο τη μείωσή τους καθώς και τον έλεγχο των υδάτινων πόρων. Όπως ανακοινώθηκε από τον Δήμο, η ένταξη των έργων θα είναι ένα σημαντικό εργαλείο, με πολλαπλά οφέλη στον τομέα της ύδρευσης, καθώς η αντικατάσταση των συμβατικών υδρομέτρων με ψηφιακά, στο μεγαλύτερο μέρος του Δήμου θα συμβάλει στην εξάλειψη των οικιακών αφανών διαρροών, στην αποδοτικότερη λειτουργία του εσωτερικού δικτύου, στην πρόβλεψη πιθανών αστοχιών του συστήματος ύδρευσης, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση των

πολύτιμων υδάτινων πόρων του Δήμου. Μέσω της προμήθειας του συστήματος, ο Δήμος επιδιώκει:

- Να βελτιώσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές.
- Να δώσει λύση στα υδρευτικά προβλήματα που

αντιμετωπίζει μέχρι στιγμής και αφορούν:

-Την εξασφάλιση εκείνων των ποσοτήτων του νερού που είναι ανά πάσα στιγμή ικανές να καλύπτουν ένα λογικό επίπεδο κατανάλωσης.

-Τη διαφύλαξη και διατήρηση της ποιότητας του υδροφόρου ορίζοντα και της ποιότητας του προ-σφερόμενου νερού, αποφεύγοντας φαινόμενα και συνθήκες υπεράντλησης.

-Την αδιάκοπη παροχή νερού, που ικανοποιεί τις προβλεπόμενες από το νόμο προδιαγραφές ποιότητας, μέσα από ένα δίκτυο διανομής και υπό την απαραίτητη πίεση.

-Την εξυπηρέτηση των καταναλωτών με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο.

Ο Δήμαρχος Δωρίδας Γιώργος Καπεντζώνης δήλωσε σχετικά :

«Ο Δήμος Δωρίδος, συνεχίζοντας την προσπάθεια αναβάθμισης των υπηρεσιών στον τομέα της ύδρευσης και στοχεύοντας στον αποδοτικότερο έλεγχο του δικτύου, πέραν στην επόμενη φάση τις ενέργειές του με την υποβολή προτάσεων για τη χρηματοδότηση ενός έργου κομβικής σημασίας».

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΒΟΤΑΝΑ ΤΗΣ ΔΩΡΙΔΑΣ

Σαμπούκος (*Sambucus nigra* L.)

Επιστημονική ονομασία: *Sambucus nigra* L., (Caprifoliaceae)

Του Δρ. Γεωργίου Ν. Δημητρέλλου*

Κοινή ονομασία: Κουφοξυλιά, αφροξυλιά, ζαμπούκος ή σαμπούκος, βρωμούσα, βουζιά.

Αρχαία ονομασία: Ακτή ή μέλαινα

Σαμπούκος: “Το σεντούκι της ιατρικής του λαού”

Ο Σαμπούκος είναι φυτό με πολλές φαρμακευτικές ιδιότητες και χρήσεις. Ο σαμπούκος, είναι γνωστός από την αρχαιότητα, έχει χρησιμοποιηθεί ευρύτατα από τους βοτανολόγους, με πολύ μακρά ιστορία στην οικιακή χρήση ως φαρμακευτικό βότανο. Οφείλει το όνομά του στην ελληνική λέξη «σαμβύκη» ή «ιαμβύκη» (Ησύχιος), αιολικός τύπος του «σάνδυξ» που σημαίνει κόκκινο. Σάνδυκες ήταν τα υραία διαφανή ενδύματα των γυναικών, βαμμένα στο χρώμα της ανθρώπινης σάρκας. Από το φυτό έφτιαχναν κόκκινο χρώμα. Κατά άλλη εκδοχή το όνομά του προέρχεται από τη «σαμπούκα», ένα αρχαίο ρωμαϊκό μουσικό όργανο που κατασκεύασαν από το ξύλο του. Ο αυλός του Πάνα πιθανόν να ήταν από κλαδιά σαμπούκου. Μαγικό φυτό κατά τον μεσαίωνα, συνδέθηκε με πλήθος παραδόσεων και μαγικών πρακτικών. Δεν συνιστάται ύπνος κάτω από σαμπούκο, και αναφέρεται ότι είναι αιτία ερωτικών και σαρκικών ονείρων και άσχημου ξυπνήματος. Παλιότερα, νόμιζαν ότι εάν έβαζαν το σαμπούκο στη φωτιά θα έβλεπαν τον Διάβολο. Σύμφωνα με το θρύλο η φύτευσή του έξω από την πίσω πόρτα, ήταν ένας σίγουρος τρόπος προστασίας από το κακό, τη μαύρη μαγεία, και τους κεραυνούς, και κρατούσε τις μάγισσες έξω από το σπίτι.

Χαρακτηριστικά για αναγνώριση του φυτού: Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο με ύψος μέχρι 10

m. Ο φλοιός του κορμού είναι καφέ-γκρι με βαθιές σχισμές. Οι βλαστοί είναι κούφιοι, περιέχουν μια αφράτη ψίχα και αναδίδουν, όπως και τα φύλλα, δυνατή οσμή. Τα φύλλα είναι αντίθετα, σύνθετα, με 5-7 φυλλάρια. Τα άνθη είναι μικρά, λευκά, με ευχάριστη μυρωδιά. Το φυτό ανθίζει από Απρίλιο ως Ιούλιο παρέχοντας μια εντυπωσιακή εικόνα και αυτός είναι και ο λόγος που χρησιμοποιείται και ως καλλωπιστικό. Οι καρποί του είναι μικροί, σφαιρικοί και μαύροι (πολύ σπάνια κόκκινοι).

Στην Ελλάδα απαντούν άλλα τρία είδη: ο *S. nigra*, *S. racemosa* L. και ο *S. ebulus* L. Το τελευταίο είναι φυτό τοξικό και δηλητηριώδες.

Εξάπλωση-βιότοποι-πληθυσμοί: Απαντάται στο μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης. Στη χώρα μας είναι αυτοφυές και τον συναντάμε συχνά στα χωριά, σε φράχτες των κήπων, σε ερείπια παλαιών σπιτιών, σε άκρες δρόμων, σε ρεματιές, σε παρυφές και διάκενα δασών ή θαμνώνων, σε χέρσες εκτάσεις, σε αναχώματα και σε υγρές κυρίως περιοχές εμπλουτισμένες με άζωτο. Απαντάται από τις παραθαλάσσιες περιοχές μέχρι τα 1150 μ. περίπου.

Στη Δωρίδα απαντάται στις ημιορεινές κυρίως αλλά και ορεινές περιοχές, με μέτριους ή και μικρούς πληθυσμούς και πολλές φορές ως μεμονωμένα άτομα. Στο Ευπάλιο μέσα στο χωριό και στην αυλή σπιτιού κοντά στη πλατεία και στη ρεματιά «Μαντήλω». Δεν έχουν καταγραφεί κίνδυνοι από τη συλλογή ή

από άλλους ανθρωπογενείς παράγοντες.

Ιστορία και παραδοσιακές χρήσεις: Φυτό με πλούσια λαϊκή παράδοση, που συχνά περιγράφεται ως «πλήρες φαρμακείο», λόγω των πολυάριθμων φαρμακευτικών ιδιοτήτων του. Σύμφωνα με τον Διοσκουρίδη, υπάρχουν δύο ποικιλίες σαμπούκου, με τις ίδιες ιδιότητες, την ψυκτική και την καθαρτική που είναι επιβλαβείς για το στομάχι. Ο Γαληνός το χαρακτήριζε «καυτό και ξηρό» και το χρησιμοποιούσαν για ψυχρές και υγρές καταστάσεις όπως ο κατάρρους ή η υπερβολική βλέννη. Ο Λάνδος αναφέρει ότι ο σπόρος του μαζί με κορφές τσουκνίδας και αγριοβαρσάμου δρα κατά των ρευματισμών. Τα φύλλα και τα τρυφερά στελέχη του φυτού καθαρίζουν το φλέγμα και τη χολή. Τη ρίζα του, όταν τη βράσουμε μαζί με κρασί και δοθεί με την τροφή, βοηθά όσους πάσχουν από υδρωπικία, και όσους έχουν δαγκωθεί από οχιά.

Ως ατμόλουτρο μαλακώνει και διαστέλλει τη μήτρα και θεραπεύει τις παθήσεις της. Τα φύλλα του, ως κατάπλασμα με κριθάλευρο, καταπραΰνουν τις φλεγμονές και ενδείκνυνται για τα εγκαύματα και τα δαγκώματα των σκύλων. Ως κατάπλασμα μαζί με λίπος ταύρου ή τράγου, βοηθούν όσους πάσχουν από ποδάγρα.

Στην σύγχρονη βιβλιογραφία αναφέρεται, ότι τα άνθη χρησιμοποιούνται ως μαλακτικά και αποχρεμπτικά. Επίσης έχει χρησιμοποιηθεί για τον πονόλαιμο και την επιπεφυκίτιδα. Όσοι το γνωρίζουν, το χρησιμοποιούν ως ρόφημα, για δερματολογικές παθήσεις και στις πληγές.

Σύγχρονες χρήσεις – Ιατρική: Η Ευρωπαϊκή Αρχή Φαρμάκων επιτρέπει την διάθεση ξηρών ανθέων (για αφεψήματα) και αιθανολικών εκχυλισμάτων/βαμμάτων αυτών για την ανακούφιση των συμπτωμάτων του κοινού κρυολογήματος. Οι κύριες φαρμακολογικές δράσεις του φυτού αναφέρονται στο αναπνευστικό (αποχρεμπτικό, αντιγrippικό, για τον πονόλαιμο), στο πεπτικό (σπασμολυτικό), αντιφλεγμονώδες (αρθρίτιδες, επιπεφυκίτιδες) και στο ουροποιητικό (διουρητικό). Στη σύγχρονη βοτανοθεραπευτική χρησιμοποιείται για κοινό κρυολόγημα, πονόλαιμο, γρίπη και απλό έρπητα. Το αφέψημα από φύλλα χρησιμοποιείται ως διουρητικό. Μελέτες έχουν δείξει ότι το εκχύλισμα του φυτού χρησιμοποιείται για αντιφλεγμονώδη, αντιδιαβητική, αντικαρκινική και αντιοξειδωτική δράση. Ισραηλινοί κυκλοφόρησαν το σιρόπι Sambucol®, το οποίο έχει πιθανόν δράση κατά του ιού της γρίπης, απλού έρπητα και άλλων ιών.

Δεν πρέπει να λαμβάνεται από άτομα που έχουν αλλεργία στο φυτό. Επειδή το φυτό δεν έχει μελετηθεί επαρκώς δεν πρέπει να χορηγείται σε έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες. Επειδή πιθανώς διεγείρει την έκκριση ινσουλίνης, οι ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη θα πρέπει να παρακολουθούν συχνά το σάκχαρο αίματος. Η κατανάλωση ωμών καρπών ή χυμού μπορεί να προκαλέσει εμετό ή διάρροια. Ορισμένα συστατικά του κορμού, των φύλλων ή της ρίζας περιέχουν τοξικές ουσίες.

Μαγειρική: Οι βρασμένοι ώριμοι καρποί του προσδίδουν γεύση και χρώμα σε μαρμελάδες, γλυκά του κουταλιού, πίτες, σάλτσες κ.λπ., ενώ από τα αποξηραμένα άνθη του φτιάχνουν τσάι. Με το βρασμό των καρπών του εξουδετερώνονται οι κυανιούχες ενώσεις που περιέχουν και γίνονται

κατάλληλοι προς κατανάλωση.

Τα άνθη και τους καρπούς του σαμπούκου χρησιμοποιούν για την παρα-

σκευή κρασιού ή άλλων αλκοολούχων ποτών. Στην Ουγγαρία φτιάχνουν μπράντυ από τους καρπούς του, ενώ το γνωστό γαλλικό λικέρ «St-Germain» φτιάχνεται από άνθη σαμπούκου. Στη Ρουμανία η γνωστή εταιρία αναψυκτικών Fanta, παράγει τη «FantaShokata», από άνθη σαμπούκου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το γνωστό Ιταλικό αλκοολούχο ποτό «Sambuca» δεν έχει σχέση με το σαμπούκο αφού παρασκευάζεται από τον αστεροειδή γλυκάνισο (*Illicium verum*).

Άλλες χρήσεις: Εκχύλισμα και σκόνη από τα φύλλα του σαμπούκου χρησιμοποιείται ως απωθητικό για έντομα και μύκητες. Το ξύλο του σαμπούκου χρησιμοποιείται για την κατασκευή μουσικών οργάνων, στην επιπλοποιία, στην κατασκευή μαθηματικών οργάνων, παιχνιδιών κ.λπ. Τα λεγόμενα «ξφρέκια» κατασκευάζαμε ως παιδιά από βλαστούς σαμπούκου και με αυτά παίζαμε.

Καλλιέργεια: Ο σαμπούκος καλλιεργείται πολύ συχνά ως καλλωπιστικό, αλλά και για τους καρπούς και τα άνθη του. Αναπτύσσεται πολύ καλά σε ηλιόλουστες θέσεις, και σε διάφορα εδάφη. Πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα και σπέρματα. Η καλλιέργεια και αξιοποίησή του θα έδινε ένα συμπληρωματικό εισόδημα στους κατοίκους των ημιορεινών και ορεινών περιοχών της Δωρίδας.

Πιθανή εμπορική εκμετάλλευση: Ο σαμπούκος μπορεί να αποτελέσει εμπορικό προϊόν τόσο στη ζαχαροπλαστική ως γλυκαντικό, όσο και στην προληπτική ιατρική, ως συστατικό νέων σκευασμάτων προστασίας του ανθρώπινου οργανισμού με φυτικά προϊόντα, καθώς και στη σύγχρονη βιομηχανία καλλυντικών. Αλοιφές και έλαια για το δέρμα με συστατικά από σαμπούκο, κυκλοφορούν στην αγορά.

*Ο Δρ. Γιώργος Ν. Δημητρέλλος είναι Ε.Δι.Π., Τομέας Βιολογίας φυτών, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΜΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΝ ΜΑΙΟ 2023

Προχωρά κανονικά η αποκατάσταση του Καθολικού της Ι. Μ. Βαρνάκοβας

Το έργο αποκατάστασης του Καθολικού της Ιεράς Μονής Κοιμήσεως Θεοτόκου Βαρνακόβης βρίσκεται σε εξέλιξη και προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν από το καλοκαίρι του 2023, οπότε ο εορτασμός του Δεκαπενταύγουστου θα πραγματοποιηθεί εντός του Ναού.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, με επικεφαλής την Έφορο Αρχαιοτήτων Αθανασία Ψάλτη και εντεταλμένη αρχαιολόγο την Δρ. Μαριλένα Τσακουμάκη έχει την κατά νόμο εποπτεία του έργου ενώ για την πρόοδο των εργασιών ενημερώνεται αρμοδίως και με επιτόπου επισκέψεις ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Φωκίδος κ.κ. Θεόκτιστος.

Η σύμβαση του έργου υπεγράφη την 21.05.2021 και οι εργασίες άρχισαν μέσα στον Ιούνιο 2021. Η έγκριση που δόθηκε στις μελέτες του έργου από την εποπτεύουσα αρχή προέβλεπε ότι θα πρέπει κατά τη διάνοιξη της στέγης να οριστικοποιηθούν οι προτάσεις αποκατάστασης της, καθώς και του τρούλου και επίσης να διερευνηθεί η κατάσταση διατήρησης του κωδωνοστασίου.

Μετά τη διάνοιξη της στέγης και την αφαίρεση λίθων και σαθρών υλικών βάρους 300 τόνων οριστικοποιήθηκαν περί τα τέλη του 2021 και οι σχετικές μελέτες αρχιτεκτονικής-στατικής αποκαταστάσεως της στέγης του Καθολικού της Ιεράς Μονής Παναγίας Βαρνάκοβας και εγκρίθηκαν με την Α.Π.80422 Απόφαση της 25/02/2022 από την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού, Προϊστάμενος Θ. Βλαχούλης. Σχετικό είναι και το έγγραφο με Α.Π. 93297 της 03/03/2022 της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας.

Κατόπιν της εγκρίσεως των μελετών ο εργολάβος Β. Ζαφείρης σε συνεργασία με τους επιβλέποντες Γ. Ανδριωτάκη και Χ. Μουζάκη, και την έχουσα την υψηλή επιστάση Α. Μοροπούλου, προέβησαν σε ανάλυση των επιπτώσεων των μελετών στο έργο που είχε προδιαγραφεί με βάση τα όσα ήταν γνωστά την ημερομηνία υπογραφής της Συμβάσεως του έργου, τις πρόσθετες απαιτούμενες εργασίες και υλικά.

ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ

Αναλυτικά, οι εργασίες που έχουν εκτελεσθεί από την αρχή του Έργου μέχρι τώρα, όπως μας δήλωσε η Καθηγήτρια επικεφαλής του έργου Τόνια Μοροπούλου, είναι οι ακόλουθες.

Ικρίώματα

Τοποθέτηση συστήματος εξωτερικών ικριωμάτων υψηλής ανθεκτικότητας και ασφάλειας. Τροποποίηση και ενίσχυση των εσωτερικών ικριωμάτων.

Στέγη

Άνοιγμα της στέγης και αφαίρεση λίθων και σαθρών υλικών βάρους 300 τόνων. Οι εργασίες

πραγματοποιήθηκαν τμηματικά, με ενίσχυση και αρμολόγηση των υποστηρικτικών δομών, εκεί όπου ήταν απαραίτητο.

Καθαρισμός στέγης.

Κατασκευή των αετωμάτων της στέγης με επιλεγμένους λίθους από το μνημείο μέχρι την στάθμη στην οποία θα τοποθετηθούν τα σεναζ.

Τοποθέτηση οπλισμών στα αετώματα.

Καθαρισμός αρμών

Καθαρισμός των αρμών των λιθοδομών σε όλη την έκταση, στο εσωτερικό, το εξωτερικό, τον τρούλο και την στέγη.

Αρμολογήματα

Πραγματοποίηση βαθέως και τελικού αρμολογήματος με χρήση κονιάματος Master EmacoS285 ΤΙΧ.

Παρακολούθηση από το Εργαστήριο ΕΤΥ ΕΜΠ.

Ενέματα

Τοποθέτηση 6.500 σωληνίσκων εγχύσεως ενέματος σε όλες τις επιφανείες των λιθοδομών.

Ενισχύσεις στα τόξα

Διάτρηση και άνοιγμα 150 οπών μήκους από 80 εκατοστά έως και 2 μέτρα στα τόξα για την τοποθέτηση των ντιζών που θα αναρτήσουν τις γωνίες ενίσχυσης των τόξων.

Διαμόρφωση και τοποθέτηση των 75 ντιζών στις οποίες θα αναρτηθούν οι γωνίες ενίσχυσης των τόξων.

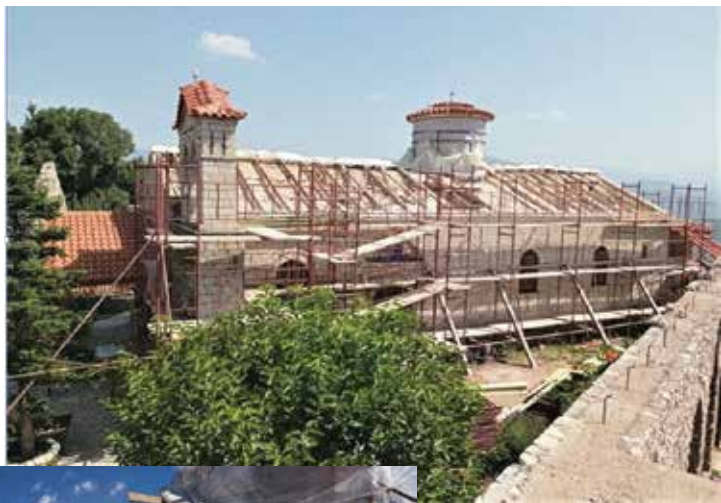
Θολοδομία

Διάτρηση 1.900 οπών και τοποθέτηση 1.900 βλητρών που θα συνδέσουν τα ανοξείδωτα πλέγματα ενίσχυσεως που θα τοποθετηθούν στα εσωρράχια και εξωρράχια της θολοδομίας και στο εσωρράχιο της κόγχης του Ιερού.

Τοποθέτηση 50 πλεγμάτων πριν το κτίσιμο των αετωμάτων, προκειμένου να αγκυρωθούν σε αυτά τα επόμενα πλέγματα.

Επιχρίσματα

Αφαίρεση εσωτερικών επιχρισμάτων από εξειδικευμένους τεχνίτες παρουσία συντηρητών σε επιφάνεια 600 τετραγωνικών μέτρων. Προηγούμενες ελήφθησαν εκμαγεία από τις διακοσμητικές κορνίζες που υπήρχαν προκειμένου να αναπαραχθούν

όταν θα τοποθετηθούν τα επιχρίσματα ξανά. Στον Πρόναο αποκαλύφθηκαν τοιχογραφίες που «στεφανώθηκαν» προκειμένου να συντηρηθούν μετά την αποπεράτωση του Έργου.

Ελκυστήρες και θλιπτήρες Τοποθετήθηκαν 7 ανοξείδωτοι ελκυστήρες και

θλιπτήρες στη γένεση των τόξων σε επίπεδο 5,4 μέτρων από το έδαφος, με τι απαιτούμενες διατρήσεις και σκυροδετήσεις.

Ανάταξη τόξων

Πραγματοποιήθηκε ανάταξη 16 τόξων στα οποία είχε παρατηρηθεί ολίσθηση των κλειδιών.

Εκσκαφές

Έναρξη εργασιών εκσκαφών περιμετρικά του Ναού για την τοποθέτηση των σωληνίσκων ενεμάτων.

Η ημερομηνία ολοκλήρωσης όλων των εργασιών που προβλέπουν οι μελέτες του Έργου πλην των χαλινών των υποστυλωμάτων είναι εντός του Μαΐου 2023. Η δε κατασκευή των χαλινών των υποστυλωμάτων θα πραγματοποιηθεί σταδιακά υπό την εποπτεία της Αρχαιολογικής Αρχής και με τρόπο που δεν θα διαταράσσει τη λειτουργία του ναού, ώστε ο Δεκαπενταύγουστος 2023 να εορτασθεί εντός του Ναού.

Επισμαίνεται ότι το έργο εκτελείται αποκλειστικά με ίδιους πόρους από την μοναστική κοινότητα της Ιεράς Μονής. Όποιος επιθυμεί να συμβάλει οικονομικά μπορεί να επικοινωνήσει με τη Μονή στο τηλ.: 6946248615 και στο email: imv1077@gmail.com.

Η επιτελική τεχνική ομάδα αναστήλωσης (από αριστερά) Β. Ζαφείρης, Χ. Μουζάκης, Γ. Ανδριωτάκης, Α. Μοροπούλου, Ι. Βομπήρη, Θ. Βλαχούλης, Μ. Τσακουμάκη,

Φθινόπωρο, η ευλογημένη εποχή

Πολλές φορές παρακολουθώντας τις διάφορες θρησκευτικές τελετές και ιδιαίτερα την αρτοκλασία ακούμε τον ιερέα να ευλογεί τρία αγαθά: τον σίτον, τον οίνον και το έλαιον. Τα δύο από αυτά, ο οίνος και το έλαιον, εσοδεύονται τον Σεπτέμβριο και τον Νοέμβριο αντίστοιχα. Το δε τρίτο, η σπορά του σίτου, ανάμεσα στα δύο άλλα. Έτσι μπορούμε να ισχυριστούμε ότι το Φθινόπωρο είναι ευλογημένη εποχή, μιας και φιλοξενεί τρία πολυτιμότερα, ευλογημένα και απαραίτητα προϊόντα για την επιβίωση του ανθρώπου, καθώς επίσης για την τέλεση των θείων Μυστηρίων της εκκλησίας και ιδιαίτερα της Θείας Ευχαριστίας.

Τα δύο από αυτά, η σπορά και η καλλιέργεια του αμπελιού, έχουν καταργηθεί από χρόνια στην περιοχή μας. Η ελαιοκαλλιέργεια, που άνησε από το 1950 και μετά, τείνει σήμερα σιγά-σιγά κι αυτή να εγκαταλειφθεί, γιατί δε υπάρχουν εργατικά χέρια, αφού οι νέοι μας δεν δείχνουν ενδιαφέ-

ρον γι' αυτήν.

Εφέτος η καρποφορία της ελιάς ήταν φανταστική. Όλα τα λιοστάσια ήταν γεμάτα και η εικόνα, τόσο κατά την ανθοφορία, όσο και κατά την καρποφορία, ήταν φανταστική. Νυφούλες στην άνθιση, λυγισμένες από τον καρπό.

Χαιρόσουν να τις καμαρώνεις. Δυστυχώς υπήρξε έλλειψη εργατικών χεριών, γιατί οι αλλοδαποί που προσφέρονταν για τις εργασίες αυτές έφυγαν για άλλες χώρες ελπίζοντας ίσως για καλύτερο μεροκάματο. Αυτοί που απέμειναν ανέβασαν το μεροκάματο σε 50, 60 και 70 ευρώ και με παρακάλια.

Η ακρίβεια του ρεύματος παρέσυρε και την τιμή το δικαίωμα κσάι σε 16% οπότε τον παραγωγό με τα εργατικά και όλα τα υπόλοιπα να μην τον συμφέρει να τις μαζέψει διότι δεν είναι μόνο το μάζεμα, είναι επίσης το καθάρισμα, σκάψιμο, λίπασμα, κάψιμο κλαδιών κ.λπ. Το λάδι στοιχίζει πιο ακριβά, είναι ασύμφορο, και για τον λόγο αυτό

οι νέοι δεν ασχολούνται με την γεωργία και την κτηνοτροφία και υπάρχει πλήρης εγκατάλειψη.

Το φετινό φθινόπωρο ήταν φανταστικό. Ένας καλοκαιρινός καιρός με ασυνήθιστες ζέστες για την εποχή μας μάς χάρισε τέτοια ευχαρίστηση που δεν την νοιώσαμε ποτέ. Και αυτός ο Δεκέμβριος παρασύρθηκε από τους φθινοπωρινούς μήνες και συνέχισε στον ίδιο ρυθμό. Οδεύουμε προς τα Χριστούγεννα με λιακάδα και λίγο ψυχρό αεράκι υποφερτό και με ευχάριστη προοπτική για τις υπόλοιπες μέρες.

Το χωριό μας ετοιμάζεται και αυτό φαίνεται από τα πολλά σπίτια που στολίστηκαν με λαμπιόνια και στολίδια. Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο στολίστηκε στην πλατεία και οι νοικοκυρές βρίσκονται στο φόρτε για τα μελομακάρονα και τους κουραμπιέδες.

Βέβαια γουρούνια δε σφάζουν τώρα, γιατί κανείς δεν τα τρέφει όπως τα παλιά που όλα τα σπύια έτρεφαν και το σκούξιμο ακουγόταν σ' όλο το χωριό.

Τώρα όλοι στον κρεοπάλη. Όμως μηριζόλες στα κάρβουνα ψήσανε πολλοί και η τσίκνα μύριζε σε όλο το χωριό. Φανταστείτε τα παλιά τα χρόνια τι γινόταν. Περσασμένα μεγαλεία...

Τσακάλωφ, Ξάνθος, Σκουφάς ...η ιστορία τους και το 1821

Στον απόηχο του εορτασμού των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821, θα ήθελα να αφιερώσω λίγα λόγια για τους πρωτεργάτες, τους πρωτοπόρους, τους αφανείς ήρωες που προετοίμασαν τον δρόμο της επαναστάσεως, τον Τσακάλωφ, τον Ξάνθο και τον Σκουφά, με το ερώτημα: τι απείναν και ποιο το τέλος τους;

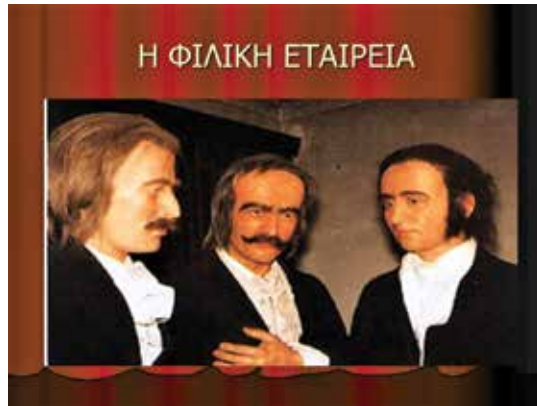
Μπορεί να μην ζώστηκαν τ' άρματα και να βγήκαν στο κλαρί, όμως η προσφορά τους δεν μπορεί να εκτιμηθεί. Είναι πράγματι άξιοι θαυμασμού για το συνταίριασμά τους, την ιδέα της ίδρυσης της Φιλικής Εταιρείας, τον σκοπό της, τον όρκο της, τη διάδοσή της, τη μυστικότητα της, την πεποίθησή τους για την ελευθερία της πατρίδας τους. Και προτού ασχοληθούμε με το τέλος τους, κρίνουμε σκόπιμο ν' αρχίσουμε από την αρχή.

Τσακάλωφ Θανάσης. Γεννήθηκε στα Γιάννενα από πλούσια και αρχοντική οικογένεια. Ο πατέρας του εμπορευόταν στην Οδησό της Ρωσίας και έστειλε άφθονους παράδες στη γυναίκα του και το γιο του Θανάση που πήγαινε σχολείο.

Κάποιος σπιούνος μυρίστηκε τους παράδες και κατόρθωσε να πείσει τον Αλή να πλουτίσει το χαρέμι του με έναν όμορφο και πλούσιο 15χρονο, που πίσω του κρυβόταν πολύ παραδάκι. Έτρεξε αμέσως να το ανακοινώσει στην Τσακαλίνα. Ράγισε η καρδιά της Μάνας. Παραπονέθηκε ότι τον είχε έναν και τι θα γίνει αυτή μοναχή αφού ο άνδρας της βρίσκεται στην ξενιτιά. Τα ξέρει όλα αυτά ο Βεζήρης, μα γι' αυτό θέλει να τον προστατεύσει, να τον σπουδάσει και να έχει ένα στήριγμα. «Γι' αυτό σου λέω να το δώσεις το παιδί». Βλέποντας η Τσακαλίνα ότι δεν γίνεται τίποτε, καμώθηκε πως δέχτηκε και ζήτησε από τον σπιούνο τρεις μέρες προθεσμία να τον ετοιμάσει. Ο σπιούνος πείστηκε και έφυγε. Αμέσως η Τσακαλίνα κάλεσε τον Γιάτρο Βηλαρά, φίλο της οικογένειας, και τον ενημέρωσε κατατρομαγμένη. Ο γιατρός, αφού την καθησύχασε, έφυγε και άρχισε να προετοιμάζει τη διαφυγή του παιδιού. Ανακοίνωσε το σχέδιο στην Τσακαλίνα και της είπε να το ετοιμάσει για μεγάλο ταξίδι. Προτού εκπνεύσει η προθεσμία, ο γιατρός με

κουστωδία δικούς τους ανθρώπους φυγάδευσαν το παιδί και μέσα από τα βουνά της Πίνδου έφυγαν μακριά. Και κάπου εκεί γύρισε ο Βηλαράς. Οι δε υπόλοιποι συνέχισαν και μετά από περιπέτειες έφτασαν στην Οδησό και συνάντησαν τον πατέρα του Θανάση. Αυτός τον μεγάλωσε και τον έστειλε και στο Παρίσι. Όταν επέστρεψε στην Οδησό ασχολήθηκε με το εμπόριο. Εκεί γνώρισε τον Ξάνθο που κι αυτός ασχολείται με το εμπόριο και συνεργάστηκαν.

Μετά την απελευθέρωση βρέθηκε στο Ναύπλιο, όταν δολοφονήθηκε

ο Καποδίστριας. Φοβήθηκε με κείνο το πρωτάκουστο έγκλημα και το Πάσχα του 1832 έφυγε στην Πόλη και από εκεί στην Οδησό. Αναζήτησε το φίλο του τον Ξάνθο, αλλά δεν τον βρήκε. Από έναν υπηρέτη του που συνάντησε τυχαία στο δρόμο έμαθε ότι βρίσκεται στο Βουκουρέστι. Του 'γραψε αμέσως να μάθει τα δικά του. Πέθανε το 1856.

ΞΑΝΘΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Γεννήθηκε στην Πάτμο. Ο πατέρας του υπηρετούσε στον Ρωσικό στρατό και η μάνα του Δούκαινα ήθελε να μεγαλώσει το γιο της με τον τρόπο της. Όμως η αγριότητα των Τούρκων και η τυραννία ήταν αβάσταχτες και έτσι αναγκάστηκε να αποχωριστεί από το γιο της στέλνοντάς τον κι αυτόν στην Οδησό, όπου ασχολήθηκε με το εμπόριο, αλλά χωρίς προκοπή. Πήγε στην Σμύρνη, αλλά κι εκεί το ίδιο. Τέλος, στην Κωνσταντινούπολη συνεργάστηκε με ανθρώπους του Αλή και απόκτησε πολλά λεφτά. Γύρισε στην Οδησό και συνεργάστηκε με τον Τσακάλωφ. Κάποια εποχή πήγε για εμπόριο στην Άρτα κι εκεί γνώρισε τον Σκουφά, ο οποίος αργότερα ήλθε κι αυτός στην

Οδησό και έγιναν τρεις.

Το 1852 ο Ξάνθος βρέθηκε στην Αθήνα, ογδοντάρης πια. Η γυναίκα του είχε πεθάνει και ζούσε με την κόρη του. Τον έτρωγε ο καημός που δεν μπόρεσε να την παντρεύει. Πού λεφτά; Όλη την περιουσία του την έφαγε η Πατρίδα.

Στις 28 Νοεμβρίου καθόταν στη συνηθισμένη θέση όταν άρχισε να αγορεύει ο βουλευτής Ηλίας Λύσανδρος Βαλάσης με χυδαία και υβριστικά λόγια και η ατμόσφαιρα ηλεκτρίστηκε. Από στιγμή σε στιγμή η ξεσπούσε καυγάς. Ο κόσμος που παρακολουθούσε τη συνεδρίαση από τα θεωρία ρίχτηκε για την έξοδο και μαζί και ο γέροντας Ξάνθος. Από το σπρωξιδί κατακύλησε στη σκάλα που δεν είχε κουραστή και έπεσε στο προαύλιο και χτύπησε στο κεφάλι. Κατάλαβαν ότι δεν θα ζούσε πολύ και τον μετάλαβαν. Άρχισε να προσεύχεται λέγοντας το ΠΙΣΤΕΥΩ. Δεν πρόλαβε να το τελειώσει και άφησε την τελευταία του πνοή.

Την κόρη του ύστερα από καιρό την προίκισε το κράτος με 250 στρέμματα γης. Έπαθε ημιπληγία κι έμεινε ανύπανηρη. Έπαιρνε σύνταξη 140 δρχ. και τα μισά τα έδινε στην Τράπεζα για ένα δάνειο που πήρε να χτιστεί μια καλύβα και με τις 70 υπόλοιπο ζούσε αυτή, μια γερόντισσα θεία της και τα δυο ορφανά παιδιά του μεγάλου αδελφού της.

ΣΚΟΥΦΑΣ. Γεννήθηκε στο Κομπότι και το παράνομά του ήταν Κουμπάρος. Όλοι όμως τον έλεγαν Σκουφά γιατί τα πρώτα χρόνια έραβε και εμπορευόταν σκούφους στην Άρτα. Ήταν ο μόνος που δεν πρόλαβε να γευτεί την ελευθερία, ούτε καν την έναρξη του αγώνα. Δρούσε στην Κωνσταντινούπολη όπου μπρος στα μάτια του Σουλτάνου φρόντιζε για την εξάπλωση της Φιλικής Εταιρείας. Ζούσε με το φόβο μην προδοθεί το μυστικό και αυτή η αγωνία τον έριξε στο στρώμα και πέθανε το 1819 σε ηλικία 40 ετών. Κανείς δεν γνωρίζει τον τόπο που τον έθαψαν. Ο πρόωρος θάνατός του ήταν μεγάλο πλήγμα για τους Φιλικούς.

Να σημειώσω εδώ ότι και οι τρεις πέθαναν ΠΑΜΦΤΩΧΟΙ.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΙΣΤΗΣ

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Εθελοντισμός μια πρόταση που έγινε από τον πρόεδρο του συλλόγου Μπάμπη Αλεξανδρή για λιομάζωμα και το λάδι να το προσφέρουμε σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη αυτό το ευλογημένο αγαθό. Στις 17 Δεκεμβρίου ημέρα Σάββατο πράγματι το είχαμε ανακοινώσει 2 δύο ημέρες πριν λόγω καιρού ότι θα μαζέψουμε τον καρπό από το κτήμα του Γιάννη Κονιστή του Βασιλείου (Παπαβασιλή) που το παραχώρησε γιαυτό τον σκοπό. Δεν είχαμε καμία προφορική η τηλεφωνική συμμετοχή μέχρι το ξημέρωμα του Σαββάτου όπου με 2 εργάτες ξεκινήσαμε το λιομάζωμα πήραμε άλλους 2 εργάτες για να τελειώνουμε μέσα στην ημέρα μάς μίχαν λίγες για την άλλη μέρα οπότε τελειώσαμε και της πήγαμε στο λιοτρίβι μετά από κούραση Εδώ θέλω να ευχαριστήσω τον συγχωριανών μας Νίκο Δημητρίου Ταραβήρα που ήλθε στο χώρο φέρνοντας αναψυκτικά καφέδες και άλλα πολλά φαγώσιμα πιστεύοντας ότι ήμασταν αρκετοί ήλθε έστω και για λίγες ώρες ο Γιώργος Καλαντζής από Φιλοθέη και τον ευχαριστούμε καθώς και τον Λεωνίδα Αντωνόπουλο που μάς πρόσφερε όλο το κσai για τον ίδιο σκοπό που βάλαμε.

Θέλω να πιστεύω τόσο για τα Μέλη του Δ.Σ. όσο και για τα Μέλη του Συλλόγου ότι λόγω υποχρεώσεων δικών τους εργασιών δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στο κάλεσμα που είχαμε κάνει σχετικά με τον Εθελοντισμό, ο οποίος, όπως όλοι ξέρουμε, είναι πράξη οικειοθελούς αγάπης προς τον συνάνθρωπό μας και όχι μόνο. Πράξη την οποία δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε αλλά ούτε και να την αποβάλλουμε από τη ζωή μας. Ευχαριστώ, και ελπίζω την επόμενη φορά, η συμμετοχή να είναι μεγαλύτερη έτσι ώστε να μη χαθεί η ελπίδα.

Μπάμπης Αλεξανδρή

ΘΑΝΑΤΟΙ

Κυρίτση-Καρδάρη Γεωργία

Έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 81 ετών η Γεωργία Κυρίτση-Καρδάρη στις 11/12/2022. Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε στον Αγ. Σπυριδώνα γήπεδο Ναυπάκτου και η ταφή της έγινε στο Κοιμητήριο του Αγ. Αλεξίου στο Πευκάκι. Η Γεωργία είχε παντρευτεί τον συγχωριανό μας Νίκο Καρδάρη του Αθανασίου και κατοικούσαν στην Ναύπακτο. Απέκτησαν

σαν μια πανέμορφη οικογένεια με τρία παιδιά τον Θανάση τον Δημήτρη και την Αλεξία καθώς και τέσσερα εγγόνια. Η Γεωργία ήταν υπόδειγμα καλής μάνας και νοικοκυράς και όλοι όσοι την γνώριζαν είχαν να πουν ένα καλό λόγο γι' αυτήν. Στα παιδιά της και τα εγγόνια της οι συγχωριανοί εύχονται να έχει Καλό Παράδεισο.

Γιώργος Λουκά Καρδάρης

Στις 19 Δεκεμβρίου πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε την επομένη ο συγχωριανός μας Γιώργος Λουκά Καρδάρης, ετών 64. Γεννήθηκε στο Δροσάτο το 1958 και μεγάλωσε στο χωριό μέχρι την Ε' Δημοτικού το 1969 και στη συνέχεια η οικογένειά του μετακόμισε στον Πειραιά, όπου έζησε μέχρι που παντρεύτηκε. Τέλειωσε το Γυμνάσιο και σπούδασε Μηχανικός Ξηράς στα καράβια. Είχε καλή δουλειά και έχαιρε εκτίμησεως. Παντρεύτηκε την Κρητικοπούλα Μαρία και απέκτησαν τρία παιδιά και έξι εγγόνια. Ήταν ένα καλό παιδί, όπως τον θυμάμαι εγώ σαν μαθητή μου, πάντα πρόθυμος, φιλότιμος, δεξί μου χέρι στα δύο χρόνια που φοίτησε μαζί μου. Φρόντιζε τα πάντα στο σχολείο, κλειδοκράτορας. Έφυγε στην ηλικία που θα μπορούσε να

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

απολαύσει τους κόπους του, να χαρεί τα παιδιά και τα εγγόνια του. Αλλά ο Θεός αλλιώς τα λογάρισε. Είχε μικροπροβληματάκια υγείας και αυτά ίσως του δημιούργησαν μια τάση κατάθλιψης. Όμως έφυγε από μια σπάνια ασθένεια μη αναστρέψιμη. Στην αγαπημένη του γυναίκα, στα παιδιά και εγγόνια εύχομαι την εξ ύψους παρηγοριά και ο καλός Θεός ας κατατάξει την ψυχή του μεταξύ των Αγγέλων. Εγώ λυπάμαι ιδιαίτερα, γιατί τον είχα μαθητή αγαπητό και φίλο. Αιώνια η μνήμη του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Στις 18 Δεκεμβρίου στον ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στο Πευκάκι τελέστηκε ετήσιο Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Μαρίας Λάγιου.

Ο Θεός ας αναπαύει την ψυχή της.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 31 Αυγούστου 2022 σε Μαιευτική Κλινική Πατρών η Ευαγγελίτσα σύζυγος του Χρήστου Κ. Αλεξανδρή γέννησε ένα χαριτωμένο κοριτσάκι. Στους ευτυχείς γονείς, παππούδες και γιαγιάδες ευχόμαστε να τους ζήσει.

Γράφει ο Αναστάσιος Ν. Τσόλκας

«Γκολ»... στην έμφυλη βία!

Ένας ξεχωριστός φιλικός αγώνας του Απόλλωνα με την γυναικεία ομάδα της ΑΕΚ Μεσολογγίου

Δεν υπάρχουν λόγια... για έναν ξεχωριστό φιλικό αγώνα που πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Γήπεδο των Μαλαμάτων, με την ομάδα του Απόλλωνα να υποδέχεται τη γυναικεία ομάδα ποδοσφαίρου της ΑΕΚ Μεσολογγίου.

Ένωσαν τις φωνές τους, τις ομάδες τους και όσους – όσους βρέθηκαν μαζί τους, στέλλοντας το μήνυμα

ΚΑΜΙΑ ΛΙΓΟΤΕΡΗ, βάζοντας γκολ στην έμφυλη βία! Τριάντα τρία μπαλόνια ως ένδειξη μνήμης στις τριάντα τρεις γυναίκες που έφυγαν από κοντά μας, που «θυσιάστηκαν» στον βωμό των πατριαρχικών αντιλήψεων, ανέβηκαν στον ουρανό της Δωρίδας. Ένα μεγάλο ευχαριστώ από τον Απόλλωνα στην ομάδα της ΑΕΚ Μεσολογγίου που ανταποκρίθη-

κε άμεσα στο κάλεσμα του να πραγματοποιηθεί αυτή η διαφορετική φιλική αναμέτρηση, ένα μεγάλο ευχαριστώ και στον προπονητή της ομάδας της ΑΕΚ Μεσολογγίου Γιάννη Γουλή.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στις παίκτριες και στους παίκτες των δυο ομάδων που έγιναν ένα και που γέμισαν αρμονία τον αγωνιστικό χώρο!

Επίσης ο Απόλλων ευχαρίστησε τον πρόεδρο της ΕΠΣ Φωκίδας Φάνη Αγγέλου, τον πρόεδρο της ΕΠΣ Αιτωλοακαρνανίας Τάκη Παπαχρήστο, τον αντιπρόεδρο της ΕΠΣ Φωκίδας Μίμη Σπυρόπουλο, τον αντιδήμαρχο

Δωρίδος Ανδρέα Ευσταθίου, τη δημοτική σύμβουλο Ελένη Παπαγεωργίου, τη δημοτική σύμβουλο Πένυ Σπυροπούλου, τον πρόεδρο της Κοινότητας Ευπαλίου Κώστα Τσιούστα και όλους όσους τίμησαν τις δυο ομάδες με την παρουσία τους.

Μεταγραφή από το “πάνω ράφι” ο Απόλλων με Δημήτρη Σιαλμά

Ένα έμπειρο ποδοσφαιριστή από το “πάνω ράφι” για τα δεδομένα της κατηγορίας όπως λέμε στη ποδοσφαιρική διάλεκτο, απέκτησε ο Απόλλων Ευπαλίου TihioRace.

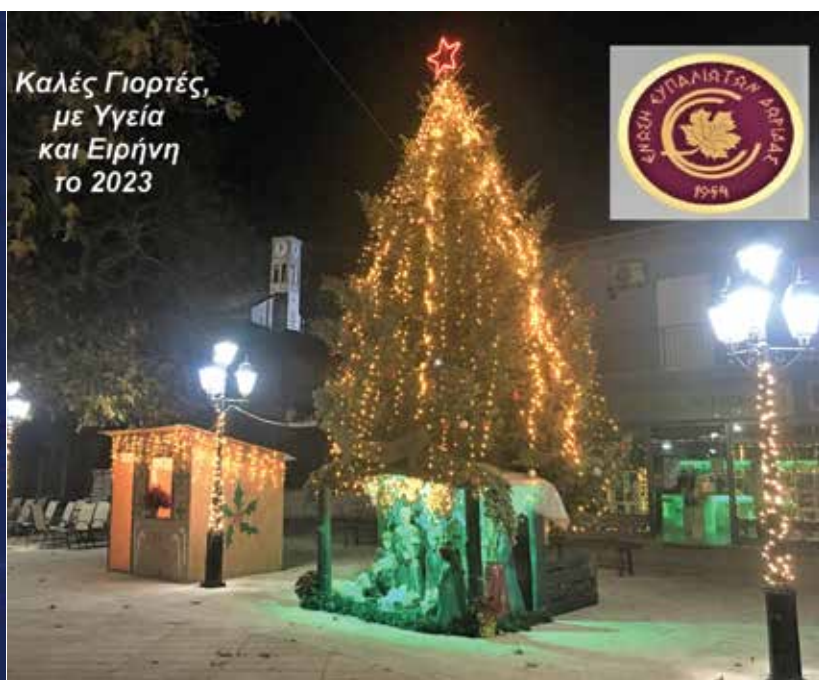
Πρόκειται για τον Δημήτρη Σιαλμά που έχει αγωνιστεί κατά το παρελθόν και στην ΑΕΚ, καθώς και σε ομάδες του εξωτερικού.

Γεννήθηκε στις 19 Ιουνίου 1986. Ξεκίνησε την ενασχόλησή του με το ποδόσφαιρο από εφηβική ηλικία, στην ομάδα του Ατρόμητου Χαλανδρίου. Στη πολύχρονη πορεία του αγωνίστηκε σε ομά-

δες Α΄ και Β΄ Εθνικής όπως Εθνικό Αστέρα, Πανιώνιο, Εθνικό Πειραιώς, ΠΑΣ Γιάννινα, Ολυμπιακό Βόλου, Πλατανιά Χανίων, Παναχαϊκή και βέβαια για 2 χρόνια στην ΑΕΚ.

Επίσης αγωνίστηκε στο εξωτερικό με την αζερική Χαζάρ Λανκάραν και τη ρουμάνικη Πιάτρα Νέαμτς.

Από τους πρώτους ήδη αγώνες με τον Απόλλωνα δείχνει την αξία του και τη στόφα του ηγέτη στα γήπεδα της Φωκίδας.

Γράφει ο Αναστάσιος Ν. Τσόλκας

Επέλαση Απόλλωνα και πρωταθλητής χειμώνα

Το πρώτο μισό του πρωταθλήματος ολοκληρώθηκε και ο Απόλλων Ευπαλίου Tithio Race είναι στην πρώτη θέση της βαθμολογίας. Εκεί που θέλει να παραμείνει και το 2023! Η ομάδα της Δωρίδας αναδείχθηκε πρωταθλήτρια χειμώνα και πλέον βάζει πλήρη για την πρώτη θέση στην κανονική περίοδο. Την πρώτη θέση που θα της δώσει το εισιτήριο για τα μπαράζ και την ευκαιρία να ανέβει η ομάδα στη Γ' Εθνική. Αυτός είναι ο στόχος και γι' αυτό μοχθούν άπαντες στο σύλλογο. Από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο, από τον πρόεδρο μέχρι τον νεαρότερο ποδοσφαιριστή του ρόστερ. Βέβαια για να φτάσει η ομάδα στην άνοδο χρειάζονται και κάποιες προϋποθέσεις. Μία από αυτές που είναι εκτός της δύναμης της διοίκησης, η οποία φροντίζει για όλα τα υπόλοιπα που περνούν από το χέρι της, είναι το θέμα του γηπέδου. Ο αγωνιστικός χώρος θέλει φροντίδα και συντήρηση γιατί τραυματίζονται οι παίκτες και είναι κρίμα από τη στιγμή που διαθέτουμε τόσο ταλέντο και μπορούμε να πάμε ακόμη καλύτερα.

Το μεγάλο προσόν αυτής της ομάδας είναι ότι πρόκειται για μία μεγάλη οικογένεια που έχει στηριχθεί σε στέρεες βάσεις. Ο Άκης Ζέρβας είναι η κινητήριος δύναμη που φροντίζει για όλα στο σύλλογο και αποτελεί ουσιαστικά το συνδετικό κρίκο διοίκησης και ποδοσφαιριστών, ενώ στο αγωνιστικό τμήμα υπάρχουν αξιόλογοι ποδοσφαιριστές με ποιότητα και εμπειρία όπως είναι ο Δημήτρης Σιαλμάς, αλλά υπάρχουν και οι τέσσερις πυλώνες. Αυτοί είναι οι «παλιοί» Ηλίας Κοντός, Γιώργος Φλέγγας, Κώστας Ζέρβας και Γιώργος Ζέρβας, οι οποίοι κρατάνε ενωμένη και δυνατή όλη την ομάδα.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ακούγεται παντού η ομάδα. Σε όλο το νομό και ακόμη πιο μακριά. Δεν είναι μικρό πράγμα να θέλουν οι ποδοσφαιριστές που δεν είναι από την τοπική κοινωνία, να έρθουν στον Απόλλωνα. Όλοι ακούν μόνο καλά λόγια για

το σύλλογο και γι' αυτό το λόγο αποτελεί ένα πόλο έλξης.

Η διοίκηση του Γιάννη Κούγια, σε συνδυασμό με την οργάνωση που παρέχει ο Άκης Ζέρβας και το οικογενειακό κλίμα που υπάρχει στα αποδυτήρια είναι οι ουσιαστικοί λόγοι που ο Απόλλων Ευπαλίου Tithio Race είναι από τα πιο υγιή σωματεία στη Φωκίδα και όλοι θέλουν να έρθουν στην ομάδα.

Ο προπονητής Θεόδωρος Παπαχρήστος

Μιλώντας στην εφημερίδα μας, ο προπονητής του συλλόγου, Θεόδωρος Παπαχρήστος μίλησε για την πορεία του Απόλλωνα στον πρώτο γύρο, αλλά και τη συνέχεια:

«Νομίζω ότι η ομάδα έχει μία πολύ καλή πορεία στον πρώτο γύρο. Κάναμε μία καλή πρόκριση στο Κύπελλο Ελλάδας και ζήσαμε μία πολύ σημαντική εμπειρία. Στο πρωτάθλημα ήμασταν αρκετά καλοί. Είχαμε ένα άσχημο αποτέλεσμα, την ισοπαλία με

τον Φωκικό, αλλά νομίζω ότι δεν θα είναι μεγάλο πρόβλημα για τη συνέχεια. Κερδίσαμε όμως την Ιτέα εκτός έδρας και επαναφέραμε την ομάδα εκεί που θέλαμε.

Θα είναι πολύ δύσκολα τα πράγματα στο δεύτερο γύρο. Δεν θα είναι εύκολη υπόθεση. Πρέπει να σκεφτούμε ότι η ομάδα πέρυσι έκανε το νταμπλ. Φέτος είναι ακόμη πιο δύσκολο να κρατηθεί στην κορυφή. Έχουμε μία βασική αντίπαλο την Ιτέα και είναι δύσκολη αποστολή. Είμαστε αισιόδοξοι όμως. Είμαστε τυχεροί που έχουμε καλή διοίκηση και ανθρώπους που αγαπούν και φροντίζουν το σύλλογο. Υπάρχουν προϋποθέσεις για να πάμε ακόμη καλύτερα στη συνέχεια.

Είχαμε κάποια θέματα τραυματισμών. Ήταν λίγο δύσκολο το έργο μας. Αυτά όμως υπάρχουν στο ποδόσφαιρο. Σιγά-σιγά επανέρχονται όλα τα παιδιά. Πέρασαμε όμως μία δύσκολη περίοδο με αρκετές απουσίες. Έχουμε περισσότερες λύσεις φέτος, αλλά τα προβλήματα πάντα επηρεάζουν. Επίσης, η ομάδα θα χρειαστεί ενίσχυση με την πίστη πάντα, ότι θα τερματίσουμε πρώτοι και θα είμαστε στα μπαράζ. Θέλουμε να έχουμε στο μυαλό μας το καλύτερο κι ελπίζουμε να τα καταφέρουμε. Θέλω να ευχηθώ σε όλους καλή χρονιά με υγεία. Τέλος, θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους είναι στην ομάδα και τη στηρίζουν με κάθε τρόπο και γίνεται κάθε μέρα και καλύτερη».

Ο Γενικός Αρχηγός Άκης Ζέρβας

Δηλώσεις έκανε και ο γενικός αρχηγός του συλλόγου, ο Άκης Ζέρβας:

«Η ομάδα έχει πάει πολύ καλά στο πρώτο μισό του πρωταθλήματος. Μοναδικό άσχημο αποτέλεσμα ήταν η ισοπαλία εκτός έδρας με τον Φωκικό με 2-2, η οποία μας έχει στερήσει και το απόλυτο στο πρωτάθλημα. Ωστόσο τον έχουμε στην έδρα μας στο δεύτερο γύρο.

Το θέμα είναι ότι μας έχουν ταλαιπωρήσει

πολύ οι τραυματισμοί. Αν δεν είχαμε τους τραυματισμούς θα ήμασταν ακόμη καλύτερα. Ο Καραγιάννης έχει σύνδρομο κοιλιακών προσαγωγών και θα απουσιάσει για τουλάχιστον ένα μήνα, καθότι ακολουθεί θεραπεία, ενώ ο Φουσεκής έχει πρόβλημα στο γόνατο με τον χιαστό και θα κάνει επίσης θεραπεία και ενδυνάμωση, ώστε να γυρίσει όσο πιο σύντομα γίνεται.

Και τα δύο παιδιά θα λείψουν από τις προπονήσεις όλο τον Ιανουάριο. Είχαμε και κάποια άλλους τραυματισμούς, αλλά είναι μικροί και δεν εμπνέουν ανησυχία. Το καλό είναι ότι φέτος έχουμε γεμάτο ρόστερ και μπορούμε να καλύψουμε τα κενά».

Ο ηγέτης-αρχηγός Ηλίας Κοντός

Τέλος, ο αρχηγός της ομάδας και ηγέτης της,

εντός του αγωνιστικού χώρου, Ηλίας Κοντός μας έδωσε τη δική του αποψη: «Παρά τους τραυματισμούς, εμείς αντεπεξήλαμε στις υποχρεώσεις του πρωταθλήματος γιατί υπάρχει βάθος στην ομάδα. Ανταγωνιστές μας στη φετινή προσπάθεια είναι τρεις ομάδες. Ο Αστέρης Ιτέας, ο Ησαΐας Δεσφίνας και ο Φωκικός. Με αυτές τις τρεις θα παλέψουμε για την άνοδο. Είναι σωματεία με στιβαρό όνομα και ιστορία στο πρωτάθλημα. Εμείς βέβαια γράφουμε αυτή την

εποχή τη δική μας ιστορία και θέλουμε να πάμε όσο πιο μακριά γίνεται.

Στο δεύτερο γύρο έχουμε τον Φωκικό και τον Αστέρη Ιτέας στην έδρα μας και μόνο τον Ησαΐα Δεσφίνα εκτός έδρας. Έχουμε καλή ομάδα και μπορούμε να φτάσουμε ως το τέλος πρωτοπόροι. Όταν επιστρέψουν οι τραυματίες, θα είμαστε καλύτεροι. Ενώ αν ενισχυθούμε και εν όψει των μπαράζ, θα μπορούμε να διεκδικήσουμε και την άνοδο για τη Γ' Εθνική. Είναι κάτι που το θέλουμε πολύ, όπως φάνηκε και πέρυσι και θέλουμε να το πετύχουμε.

Φέτος άλλωστε έχουμε στην ομάδα και τον Δημήτρη Σιαλμά. Είναι τιμή μας, που παίζει στην ομάδα μας και μας έχει βοηθήσει πολύ με την εμπειρία του.

Επίσης θέλω να ευχαριστήσω τη διοίκηση που μας παρέχει όσα χρειάζονται. Είναι μεγάλη υπόθεση να μπορείς προσηλωθείς στο αγωνιστικό, αφού έχει καλύψει όλες τις ανάγκες που προκύπτουν. Είναι δίπλα μας σε όλα».

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ Α' ΓΥΡΟΥ

	ΒΑΘΜΟΙ	ΤΕΡΜΑΤΑ
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	25	39 - 04
ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΤΕΑΣ	24	34 - 02
ΦΩΚΙΚΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	20	34 - 11
ΗΣΑΪΑΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ	19	20 - 05
ΑΕΤΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ	15	17 - 20
ΕΝΩΣΗ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	10	14 - 16
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΔ. ΙΤΕΑΣ	9	14 - 26
ΑΚΑΔΗΜΙΑ '94 ΑΜΦΙΣΣΑΣ	7	11 - 27
ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ	3	06 - 31
ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ	-	-

*Ο Διαγόρας Πολυδρόσου έχει αποχωρήσει από το πρωτάθλημα

ΑΓΡΟΤΙΚΑ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ

**Στην Τράπεζα Πειραιώς στηρίζουμε
τον αγροτικό τομέα μέσα
από ολοκληρωμένες λύσεις.**

- Ειδικά διαμορφωμένα προϊόντα και υπηρεσίες
- Κάλυψη αναγκών ρευστότητας
- Κάλυψη κόστους παραγωγής
- Υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων

Επισκεφτείτε σήμερα ένα κατάστημα της Τράπεζας Πειραιώς
για να βρούμε μαζί την κατάλληλη λύση για εσάς.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

